Chemické látky

základy

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006

o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek……..

Platnost nařízení od 1.6.2007

REACH

R egistration	registrace
E valuation	hodnocení
A uthorisation	povolení
(R) estriction	omezení
of	
Ch Chemicals	

Základní pojmy

Látka

- ≈ **Chemický prvek a jeho sloučeniny**
  - ≈ V přírodním stavu či získané výrobním procesem
  - ≈ Včetně přídatných látek nutných pro její stabilitu a nečistot

  Kromě rozpouštědel, které lze oddělit aniž by byla dotčena stabilita látky

Směs

- ≈ **Směs nebo roztok složený ze dvou nebo více látek**

  Bez chemické reakce

Předmět

- ≈ **Věc, která během výroby získává určitý**

  tvar,

  povrch,

  vzhled,

  určující její funkci ve větší míře než chemické složení

Základní pojmy

Role v rámci REACH

Výrobce (fyzická nebo právnická osoba usazená v EU, která vyrábí látku)

- ≈ Vyrábí látku (nebo vyrábí/sestavuje předmět) v ES
- ≈ Výroba = včetně těžby látek v přírodním stavu

Dovozce (fyzická nebo právnická osoba usazená v EU, která odpovídá za dovoz)

- ≈ Osoba, která odpovídá za dovoz
- ≈ Dovoz = fyzické uvedení na celní území Společenství

Uvedení na trh

- ≈ Dodání nebo zpřístupnění třetí osobě, za úplatu či zdarma.
  Za uvedení na trh se považuje také dovoz

Základní pojmy

Role v rámci REACH

Následný uživatel

≈ se rozumí fyzická nebo právnická osoba usazená v EU jiná než výrobce nebo dovozce, která používá látku samotnou nebo obsaženou ve směsi při své průmyslové nebo profesionální činnosti.

Distributor

≈ pouze skladuje a uvádí na trh látku samotnou či obsaženou ve směsi pro třetí osoby

Například velkoobchod, maloobchod

Kdo jsou tedy následní uživatelé?

Formulátoři: **Vyrábějí směsi**, které jsou obvykle dodávány dalším účastníkům v dodavatelském řetězci. (barvy, lepidla, čisticí prostředky a diagnostické soupravy).

Koneční uživatelé: Používají chemické výrobky, ale nedodávají je dalším účastníkům v dodavatelském řetězci. (uživatelé lepidel, barev, přípravků k povrchové úpravě a inkoustů, maziv, čisticích prostředků, rozpouštědel a chemických činidel, jako jsou bělidla).

Výrobci předmětů: Zapracovávají látky nebo směsi do materiálů nebo na jejich povrch za účelem výroby předmětu. (textilie, průmyslové vybavení, domácí spotřebiče a vozidla (díly i hotové výrobky).

Plnírny: Přemisťují látky nebo směsi z jednoho obalu do jiného, obvykle zároveň s novým balením nebo změnou značky.

Zpětní dovozci: Dovážejí samotnou nebo ve směsi obsaženou látku, která byla původně vyrobena v EU a někdo ji zaregistroval v rámci téhož dodavatelského řetězce.

Dovozce s výhradním zástupcem: Dovozci jsou následnými uživateli, jestliže jejich dodavatel ze země mimo EU jmenoval výhradního zástupce, aby jednal jako žadatel o registraci usazený v Unii.

(výhradní zástupce podle REACH only representative – není totéž co obchodní výhradní zastoupení)

Následní uživatelé se dělí na:

Průmyslové uživatele: Pracovníci, kteří používají chemické výrobky v průmyslovém zařízení, ať již malém či velkém.

Profesionální uživatele: Pracovníci, kteří používají látky nebo směsi mimo průmyslová zařízení, například v dílně, v provozovně klienta nebo ve vzdělávacím či zdravotnickém zařízení.

Mezi další typické příklady malých podniků s profesionálním použitím patří stavební a mobilní úklidové firmy nebo profesionální malíři.

Nařízení **nedefinují pojem spotřebitel, ani široká veřejnost**

Následný uživatel výrobce předmětů

Předmětem se rozumí věc, která získává určitý tvar, povrch nebo vzhled určující její funkci ve větší míře než její chemické složení.

Např.: oblečení, nábytek, elektronika a prakticky všechny předměty dnešní doby.

Poznámka:

Jestliže je hlavním účelem výrobku uvolňování látky, jako je tomu v případě psacího pera, parfému nebo inkoustové náplně, není takový výrobek podle nařízení REACH považován za předmět.

Jedná se o kombinaci obalu (například lahvička parfému) a jeho obsahu (parfém). Obal proto bude považován za předmět a parfém za směs.

Pokud nemáme jistotu, zda se jedná o předmět nebo směs v obalu nebo směs (látku) na nosiči použijeme rozhodovací návod pro předměty na stránkách ECHA.

https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach

Výrobek	Předmět s neodlučitelnou látkou/směsí	Kombinace předmětu (fungujícího jako obal nebo pomocný materiál) a látky/směsi
Kazeta do tiskárny (nanášení toneru/inkoustu na papír)		x
Sprej s barvou (nanášení barvy na povrch)		x
Zábavná pyrotechnika (vybuchování světelné efekty)		x
Teploměr (s kapalinou) (měření a ukazování teploty)	x	
Páska do psacího stroje (nanášení inkoustu na papír)		x
Vlhčený čistící ubrousek (odstraňování nečistot z povrchů)		x
Lepící páska na koberce (slepení dvou materiálů k sobě)	x	
Baterie (dodávání elektrického proudu)	x	
Svíčka (vytváření plamene)		x

Základní pojmy

Role v rámci REACH

Dodavatel

- ≈ výrobce, dovozce, následný uživatel nebo distributor
  uvádějící na trh látku samotnou či obsaženou ve směsi anebo směs

Příjemce

- ≈ Následný uživatel nebo distributor
  kterému je látka nebo směs dodávána
- ≈ Předmětu
  průmyslový nebo profesionální uživatel či distributor, kterému je předmět dodáván, avšak nikoliv spotřebitel

Pro všechny role platí

- ≈ Musí být usazeni v ES
- ≈ Aktivita spadající pod REACH se odehrává na území ES
- ≈ Pokud jsou mimo ES
  mohou jmenovat Výhradního zástupce (Only representative)

Dodavatelský řetězec z pohledu odpovědnosti

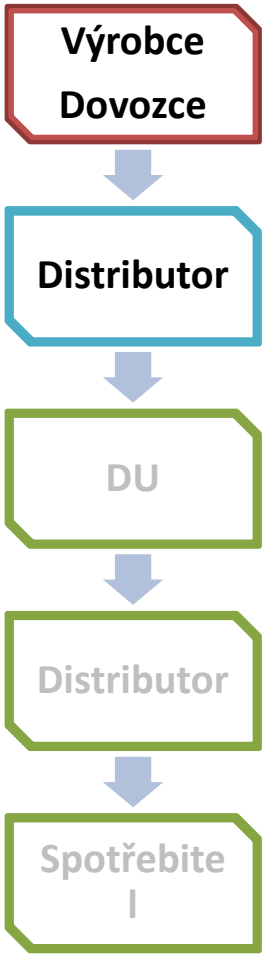

Výrobce/Dovozce

- Nad 1 t/rok ⇨ registrace
- Klasifikace a označení (C&L)
- Připravuje scénáře použití a opatření pro řízení rizik ⇨ rozšířený-BL

Distributor

- Skladuje a uvádí na trh látky
- Nepřichází do kontaktu s látkou

Dodavatelský řetězec z pohledu odpovědnosti

Následný uživatel-

- Používá látky ke své činnosti
- Přijímá informace o nebezpečnosti od M/I a uplatňuje opatření pro řízení rizik
- Může dále postupovat např. směsi (BL pro směs!) nebo být koncovým uživatelem

Spotřebitel

- Běžný zákazník v obchodě

Dodavatelský řetězec

- ≈ Identifikace látky
- ≈ Popis vlastností
- ≈ Klasifikace a označení
- ≈ Použití
  - ≈ Doporučená
  - ≈ Nedoporučená
- ≈ Popis opatření pro řízení rizik
  - ≈ bezpečného zacházení/používání látky

Informační toky

- ≈ Použití následný uživatel
  - ≈ Registrace
  - ≈ Deskriptory
  - ≈ Zpráva o chemické bezpečnosti (CSR)
- ≈ Nové informace
  - ≈ o nebezpečnosti
  - ≈ Bez ohledu na použití aplikované DU
- ≈ Zpochybnění
  - ≈ opatření pro řízení rizik

Jak poznám, že je látka registrována ?

V dokladech od dodavatele má registrační číslo

Je uvedena jako registrovaná látka na stránkách ECHA

Struktura registračního čísla:

XX – XXXXXXXXXX – XX - XXXX

TYPE **BASE NUMBER** **CHECKS NUMBER** **INDEX NUMBER**

TYPE – dvoumístné číslo označující druh čísla

-01 **Registrace**, -02 Oznámení klasifikace a označení

-03 Látka v předmětu, -04 PPORD,

-05 Předběžná registrace, -06 Dotaz (Inquiry),

-07 Izolované meziprodukty na místě

-08 Přepravované izolované meziprodukty

-09 Oznámení držitele údajů

-17 Dodatečná předregistrace

BASE NUMBER – desetimístné číslo

CHECKSUM – dvojmístné číslo

INDEX NUMBER

Čtyřmístné číslo označující index účastníka společného podání

Povolování - autorizace

Týká se látek, které jsou (nebo by mohly být) natolik nebezpečné, že jejích použití bude na území Evropské unie pouze na povolení.

Látky SVHC - Látky vzbuzující velmi velké obavy

Jedná se o látky:

- karcinogenní kategorie 1A a 1B
- mutagenní kategorie 1A a 1B
- reprodukčně toxické kategorie 1A a 1B
- PBT a vPvB
- jiné nebezpečnosti (např. látka s vlastnostmi vyvolávajícími narušení endokrinní činnosti, látka pro které existuje vědecký důkaz o možných vážných účincích na lidské zdraví nebo životní prostředí

CMR látky

echa.europa.eu

REACH 2018

News

27/01/2016 - News item

REACH-IT is back up – ECHA clarifies criteria for 'one substance, one registration'

The dossier submission tool, REACH-IT, is now back up following a maintenance break to implement the requirements of the new Implementing Regulation on joint submission of data and data sharing. ECHA also clarifies the criteria for submitting initial registrations and updates.

27/01/2016 - News alert

ECHA shortlists substances for possible regulatory action

The Agency has selected nearly 300 substances from REACH registrations for further scrutiny by the Member State competent authorities. The competent authorities will carry out a manual examination of the dossiers they prioritise to decide whether there is a need for regulatory action.

25/01/2016 - News alert

Registrants of the same substance must be part of the same registration

The new Implementing Regulation adopted by the European Commission requires ECHA to make sure that all companies registering the same substance are part of the same registration. To implement this requirement, the dossier submission tool REACH-IT is being adapted to reject submissions outside of a joint registration and is, therefore, closed. The tool will re-open on 27 January at 10:00 EET.

25/01/2016 - News item

Notification deadline approaching following the redefinition of in situ generated active substances

Last year, the Member State competent authorities redefined all in situ generated active substances in the Review Programme. Notifications for alternative precursors or systems for in situ generation have to be submitted by 27 April 2016.

20/01/2016 - Press release

Know more about the effects of the chemicals we use in Europe

It is now easier to find information on 120 000 chemicals used in Europe today.

› More news

Public Consultations

REACH

Applications for authorisation

Start date: 10/02/2016 Deadline: 06/04/2016

Consultations: 40

Calls for comments and evidence

CLP

Harmonised classification and labelling

Start date: 22/01/2016 Deadline: 07/03/2016

CLH proposals: 1

- REACH-IT
- IUCLID 5
- CHESAR
- R4BP 3
- SPC Editor
- ePIC
- QSAR Toolbox

- Guidance
- ECHA-term
- Publications
- ECHA Newsletter
- Subscribe

Top 3 pages

- Registered substances
- Candidate list of SVHCs
- C&L Inventory

168 látek na seznamu

Showing 1 - 50 of 168 results. Items per Page 50 Page 1 of 4 |< First < Previous Next > Last >|

Name	EC no.	CAS no.	Date of inclusion	Reason for inclusion	Decision	IUCLID dataset	
Nitrobenzene	202-716-0	98-95-3	17/12/2015	Toxic for reproduction (Article 57c)	ED/79/2015		
o-aminoazotoluene	202-591-2	97-56-3	19/12/2012	Carcinogenic (Article 57a)	ED/169/2012		
Imidazolidine-2-thione (2-imidazoline-2-thiol)	202-506-9	96-45-7	16/12/2013	Toxic for reproduction (Article 57c)	ED/121/2013		
1,2,3-trichloropropane	202-486-1	96-18-4	20/06/2011	Carcinogenic (Article 57a) Toxic for reproduction (Article 57c)	ED/31/2011		
4-methyl-m-phenylenediamine (toluene-2,4-diamine)	202-453-1	95-80-7	19/12/2012	Carcinogenic (Article 57a)	ED/169/2012		
o-toluidine	202-429-0	95-53-4	19/12/2012	Carcinogenic (Article 57a)	ED/169/2012		
Biphenyl-4-ylamine	202-177-1	92-67-1	19/12/2012	Carcinogenic (Article 57a)	ED/169/2012		
Anthracene oil, anthracene paste, distn. lights -	295-278-5	91995-17-4	13/01/2010	Carcinogenic (Article 57a) Mutagenic (Article 57b) PBT (Article 57 d) vPvB (Article 57 e)	ED/68/2009		
Anthracene oil, anthracene paste, anthracene fraction -	295-275-9	91995-15-2	13/01/2010	Carcinogenic (Article 57a) Mutagenic (Article 57b) PBT (Article 57 d) vPvB (Article 57 e)	ED/68/2009		
Fatty acids, C16-18, lead salts	292-966-7	91031-62-8	19/12/2012	Toxic for reproduction (Article 57c)	ED/169/2012		
Anthracene oil, anthracene-low -	292-604-8	90640-82-7	13/01/2010	Carcinogenic (Article 57a) Mutagenic (Article 57b) PBT (Article 57 d) vPvB (Article 57 e)	ED/68/2009		

Candidate List of substances of very high concern for Authorisation

(published in accordance with Article 59(10) of the REACH Regulation)

SVHC látky:
karcinogen kategorie 1A a 1B
mutagen kategorie 1A a 1B
reprodukčně toxická látka kategorie 1A a 1B
PBT a vPvB
jiné nebezpečnosti

Further information

- More information about Candidate list of Substances of Very High Concern for Authorisation
- Data on Candidate List substances in articles

« Back to the List

Nitrobenzene

EC no.: 202-716-0 **CAS no.:** 98-95-3

Reason for inclusion	Toxic for reproduction (Article 57c)	Důvod zařazení
Date of inclusion	17/12/2015	Datum zařazení
Decision	ED/79/2015	Rozhodnutí o zařazení z ECHA
IUCLID dataset	sia_nitrobenzene_en.i5z	Data set IUCLID pro předměty
Support document	svhc_supdoc_nitrobenzene_ec_202-716-0_en.pdf	Podpůrný dokument pro zařazení
Response to comments	svhc_rcom_nitrobenzene_ec_202-716-0_en.pdf	Reakce na připomínky
Remarks		

Co znamená pro následného uživatele, že je látka na seznamu kandidátů ?

Látka v budoucnu pravděpodobně bude látkou na povolení

Je potřeba sledovat vývoj kolem látky, ECHA uveřejní, až bude látka dále posuzována k zařazení do přílohy XIV REACH

Jakmile je látka na seznamu kandidátů zvážit, jak moc je důležitá pro firmu , zda ji lze popřípadě nahradit a zda by bylo technicky a finančně možné jít do procesu povolení, pokud by mé použití nebylo pokryto povolením výrobce.

Položka č.	Látka	Vnitřní vlastnost(i) uvedené v článku 57	Přechodná ustanovení		Osvobozené (kategorie) použití	Období přezkumu
			Nejzazší datum podání žádosti (1)	Datum zániku (2)		
13.	tris(2-chlorethyl)-fosfát (TCEP) Číslo ES: 204-118-5 Číslo CAS: 115-96-8	Toxický pro reprodukci (kategorie 1B)	21. únor 2014	21. srpen 2015		
14.	2,4-dinitrotoluen (2,4 DNT) Číslo ES: 204-450-0 Číslo CAS: 121-14-2	Karcinogenní (kategorie 1B)	21. únor 2014	21. srpen 2015		
15.	trichlorethylen Číslo ES: 201-167-4 Číslo CAS: 79-01-6	Karcinogenní (kategorie 1B)	21. října 2014	21. dubna 2016	—	—
16.	oxid chromový Číslo ES: 215-607-8 Číslo CAS: 1333-82-0	Karcinogenní (kategorie 1A) Mutagen (kategorie 1B)	21. března 2016	21. září 2017	—	—

Zápis v příloze XIV

Od data platnosti zápisu v příloze je obvykle 18 měsíců na podání žádosti o povolení.

V současné době je na seznamu kandidátů uvedeno **169 látek.**

Z toho **31** je zapsáno v příloze XIV.

SVHC látky, u kterých již bylo rozhodnuto, že jsou látkami na povolení jsou uveřejněny v příloze č. XIV nařízení REACH.

Seznam se doplňuje novelizacemi nařízení REACH - Nařízením Komise.

Povinnosti spojené s povolováním

Poskytování bezpečnostních listů pro látky na kandidátském seznamu

- Pokud je látka na seznamu musí být BL
- Dodavatelé směsí, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné a jsou uváděny na trh v EU a EHP, musí poskytnout BL, pokud přípravky obsahují látku z Kandidátského seznamu v koncentraci

  vyšší než 0,1 % hmotnostních pro přípravky pevné

  a kapalné nebo

  vyšší než 0,2 % objemových pro přípravky plynné

Pozor na látky s neklasifikovanou nebezpečností,
které jsou SVHC
PBT, vPvB a disruptory

Povinnosti spojené s povolováním

Oznamování látek obsažených v předmětech

Do **poloviny roku 2011** výrobci a dovozci předmětů v EU a EHP museli notifikovat látku v předmětech u ECHA, pokud byly splněny všechny následující podmínky:

- předmět obsahuje látku z Kandidátského seznamu,
- látka je obsažena v předmětu v koncentraci vyšší než 0,1 % hm.
- její celkové množství v předmětu je vyšší než 1t/rok na výrobce nebo dovozce.

Nyní se oznamuje do 6 měsíců poté, co byla látky zařazena na kandidátský seznam

Povinnosti spojené s povolováním

Oznamování látek obsažených v předmětech

Látka se **nemusí oznamovat** ECHA v případě, že:

- látka již byla pro **dané použití zaregistrována** jinou společností

MUSÍ SE JEDNAT O REGISTROVANÉ URČENÉ POUŽITÍ

(např.: není registrováno použití v předmětech nelze tuto výjimku použít)

- výroba/dovoz předmětů skončil před zapsáním látky na Kandidátský seznam,
- lze prokázat, že nedochází k expozici lidí nebo životního prostředí během celého životního cyklu předmětu.

V těchto případech poskytne dodavatel předmětu informace pro bezpečné použití v rámci dodavatelského řetězce.

Povinnosti spojené s povolováním

Povinnost poskytnutí informací v odběratelském řetězci

Pro předměty: Dodavatelé předmětů v EU a EHP, jejichž předměty obsahují látku z Kandidátského seznamu v koncentraci vyšší než 0,1 % hmotnostních musí poskytnout informace, které umožní bezpečné použití předmětu

- průmyslovým odběratelům automaticky
- spotřebitelům na požádání ve lhůtě 45 dní od požádání

Informace musí obsahovat minimálně název látky. Pro poskytování informací není stanoven hmotnostní limit výroby/dovozu.

Dánsko, Rakousko, Francie, Švédsko, Belgie a Německo (0,1% platí pro jednotlivý díl), ostatní (pro celek)

POZOR: ECHA bude na základě rozhodnutí soudního dvora EU upravovat pravidla pro předměty a skutečně se bude muset dávat informace odběratelům i o předmětech v předmětu.
(Výrobek složený z několika částí, pokud jsou tyto části schopné udržet tvar předmětu dokud se nestanou odpadem)

povolování se nevztahuje na

- isolované meziprodukty
- látky samotné, ve směsích nebo v předmětech, jejichž použití bylo osvobozeno od požadavku povolení
- látky používané před datem zániku
- použití látek ve vědeckém výzkumu a vývoji
- použití látek v přípravcích na ochranu rostlin
- použití látek v biocidních přípravcích
- použití jako motorová paliva
- použití jako palivo v mobilních nebo stacionárních spalovacích zařízeních ropných produktů a použití jako palivo v uzavřených systémech
- **(na použití v laboratořích (není v REACH)**
- (Dotazy ECHA – použití v laboratoři do 1tuny za rok je považováno za výzkum a vývoj…)

Omezení

Příloha č. XVII nařízení REACH

Dříve byla omezení k používání některých látek uvedena ve vyhlášce k chemickému zákonu (zanikla s platností REACH a novým chemickým zákonem). Omezení byla do vyhlášky zařazena z příslušné směrnice EU.

Tato směrnice byla převedena do nařízení REACH jako příloha XVII , nařízení je přímoplatné ve všech státech EU a omezení proto platí i v ČR.

Omezení jsou průběžně opravována, doplňována a jsou zařazována nová. Vždy je to přímoplatným rozhodnutím Evropské Komise = novelou REACH.

Pozor: v příloze XVII jsou i dodatečné požadavky na označování obalů.

Například příloha XVII nařízení REACH

položka č. 3:

Kapalné látky nebo směsi, které splňují kritéria pro vyjmenované třídy a kategorie nebezpečnosti…..

a) oleje do lamp, které jsou označeny větou R65 nebo H304 a jsou určeny pro širokou veřejnost, musí být označeny viditelně, čitelně a nesmazatelně nápisem: „Uchovávejte lampy naplněné touto kapalinou mimo dosah dětí“; a nejpozději od 1. prosince 2010 také nápisem: „Jediný doušek oleje do lamp, nebo dokonce sání knotu lampy může vést k život ohrožujícímu poškození plic“;

b) tekuté podpalovače grilu, které jsou označeny větou R65 nebo H304 a jsou určeny pro širokou veřejnost, musí být nejpozději od 1. prosince 2010 čitelně a nesmazatelně označeny nápisem: „Jediný doušek podpalovače grilu může vést k život ohrožujícímu poškození plic“;

Nařízení CLP

Nařízení EP a rady EU 1272/2008

o klasifikaci, označování a balení látek a směsí

Platnost nařízení od 20.1.2009

Vztah CLP a REACH

REACH neobsahuje žádné povinnosti v souvislosti s klasifikací, balením a označováním.

REACH určuje podmínky pro bezpečnostní list (je prakticky totožný s listem GHS, ale BL byl upřesněn nařízením 830/2015)

Klasifikace a označování bylo před CLP regulováno:

direktivou (směrnicí) 67/548/EEC (látky DSD)

direktivou (směrnicí)1999/45/EC (přípravky DPD)

v souvislosti s CLP se změnily a v roce 2015 byly zcela zrušeny.

Na vznik CLP měl vliv pokus o sjednocení klasifikačního systému napříč světem.

LÁTKA	
Orální toxicita : LD50 = 234 mg/kg	
Přeprava: toxický (třída 6)	
Evropa	Harmful (R22)
USA	Toxic
Kanada	Toxic
Austrálie	Harmful
Indie	**Non - toxic**
Japonsko	Toxic
Malajsie	Harmful
Nový Zéland	Hazardous
Čína	**Not Dangerous**

V různých zemích jsou látky z hlediska nebezpečnosti hodnoceny různě, což přináší problémy při vzájemném obchodu

The Globally Harmonized Systém of Classification and Labelling of Chemicals (**GHS**)

Vznikl na úrovni UN.

Cíl:

1. Posílení ochrany zdraví a ŽP zavedením mezinárodního systému, který bude informovat o nebezpečnosti chemických látek.
2. Rozšíření systému hodnocení nebezpečnosti i do zemí kde dosud nebyl.
3. Omezit a snížit potřebu opakovaného zkoušení a hodnocení chemických látek.
4. Usnadnění mezinárodního obchodu s chemikáliemi.

GHS = „stavebnice“

GHS zahrnuje:

- **kritéria** pro klasifikaci látek a přípravků pro účinky fyzikálně-chemické, účinky na zdraví a životní prostředí,
- harmonizované prvky pro **jednotné sdílení nebezpečí** (symbol, věty, signální slova), štítek a MSDS,
- funguje na principu **stavebních bloků** – každá země si sama určí, které části GHS přijmou,
- **sám o sobě není právně závazný**, ale byl již implementován do právního systému řady států.

Pro země EU byly některé části přijaty jako nařízení. Navíc byly doplněny o prvky ze stávajícího systému.

Nařízení CLP

Jedná se o nařízení EU - přímá účinnost ve všech státech, nezačleňuje se do národních legislativ.

Pojmy, až na ty specifické pro CLP jsou sjednoceny s REACH a přepravními předpisy

Stávající úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí je zachována.

Je požadována spolupráce uvnitř dodavatelského řetězce.

Klasifikace a označení látek PBT a vPvB budou zařazeny do nařízení později (v EU probíhá posouzení stávajících kritérií uvedených v příloze XIII nařízení REACH)

Povinnost klasifikovat **látky a směsi uváděné na trh** mají:

- výrobci,
- dovozci,
- následní uživatelé.

Označovat a balit **látky a směsi uváděné na trh** mají:

- dodavatelé (výrobci, dovozci, následní uživatelé, distributoři)

Klasifikovat látky, **které nejsou uváděny na trh** a které podléhají registraci nebo oznámení mají

- výrobci,
- výrobci předmětů,
- dovozci.

Co je klasifikace ?

Klasifikace je zhodnocení nebezpečných vlastností látky nebo směsi.

Výsledkem klasifikace podle CLP je přidělení

- třídy nebezpečnosti
- kategorie nebezpečnosti
- H-věty

Výsledkem označení podle CLP je přidělení

- H-věty
- signálního slova výstražného symbolu
- P-věty

POZOR na rozdíl klasifikace a označení zejména v bezpečnostním listu

Kdo klasifikuje ?

Výrobce, dovozce, následný uživatel,

kteří látky uvádějí na trh bez ohledu na množství, ve kterém je látka vyráběna, dovážena nebo uváděna na trh (Povinnost z CLP)

Výrobce,

dovozce,

kteří **registrují** své látky, je klasifikují**, i když nejsou uváděny na trh**, ale jsou předmětem registrace nebo oznámení podle podmínek REACH.

Tj. klasifikují se: monomery, izolované meziprodukty spotřebované i přepravované, látky pro výzkum a vývoj, pokud jsou registrovány.

Kdo klasifikuje ?

Výrobce nebo dovozce předmětu

který má v předmětu látky podléhající registraci nebo oznámení

dle REACH, musí tyto látky klasifikovat, pokud tak již nebylo učiněno dříve (kupuje do předmětu registrovanou = klasifikovanou látku).

Kdo nemusí klasifikovat, ale může:

Distributoři (včetně maloobchodníků) – **mohou použít klasifikaci dodavatele**, ale **jsou povinni** zajistit, aby balení a označení bylo v souladu s CLP.

Následní uživatelé – **mohou pro látky a směsi převzít klasifikaci, kterou odvodil dodavatel**, např. z BL (pokud nemění složení látky nebo směsi), ale **jsou povinni** zajistit, aby balení a označení bylo v souladu s CLP.

Dodavatelé v dodavatelském řetězci **spolupracují** za účelem splnění požadavků stanovených v nařízení pro klasifikaci, označování a balení.

I pokud dodavatelé v průmyslovém odvětví spolupracují, **odpovídá každý dodavatel** i nadále plně **za klasifikaci, označování a balení látek a směsí, které uvádí na trh**, a za splnění veškerých dalších požadavků tohoto nařízení.

Co je harmonizovaná klasifikace ?

Rozhodnutí o klasifikaci určité nebezpečné vlastnosti látky je přijato na úrovni Společenství (Nařízením Komise) = harmonizovaná klasifikace

Použití harmonizované klasifikace a označení **je povinné** pro všechny klasifikující subjekty.

V původních předpisech DSP byla uvedena „závazná“ klasifikace, která je do CLP převedena jako harmonizovaná - příloha VI.

tabulka 3.1 – ve tvaru nové klasifikace CLP

tabulka 3.2 – ve tvaru původní klasifikace (R věty)

Tato klasifikace se týkala nebezpečí, hodnoceného na úrovni Komise, ale u mnoha látek **není hodnoceno veškeré známé nebezpečí**.

Pokud se na určitou látku vztahuje harmonizovaná klasifikace a označení, dodavatel klasifikuje látku podle daného záznamu a **pro příslušné třídy nebezpečnosti** nebo členění na něž se záznam vztahuje, se pak neprovádí klasifikace podle pokynů CLP.

Pokud ale látka, kromě tříd nebezpečnosti, které mají harmonizovanou klasifikaci, má ještě další nebezpečnost, pak se pro tyto třídy klasifikace podle CLP (hlava II) provádí.

Např: ropné látky – harmonizovaná klasifikace se vztahuje na karcinogenitu a mutagenitu, popřípadě nebezpečnost při vdechnutí, neřeší hořlavost popřípadě účinky na životní prostředí.

U směsí se takto hodnotí všechny jednotlivé složky a pro hodnocení celkové klasifikace směsi se použije posouzení všech nebezpečností zjištěných u složek.

Příklady:

Ethanol:

Harmonizovaná klasifikace dle CLP: Flam. Liq. 2, H225

dle hlavního registranta: Flam. Liq. 2, H225

Eye Irrit 2, H319

(specifický limit registranta: > 50 %)

Paliva, nafta motorová

Harmonizovaná klasifikace dle CLP: **Carc. 2 H351**

dle hlavního registranta: Flam. Liq. 3, H226

Asp. Tox. 1, H304

Skin Irrit. 2, H315

Acute Tox. 4, H332

STOT RE 2, H373 (liver, kidneys)

Aquatic Chronic 2, H411

Ukázka převodníku mezi klasifikací R větami a H větami

Převodník najdeme na konci nařízení CLP. Použijeme pro čisté látky. Pozor na poznámky.

Neplatí pro směsi

T; R23	pára	Acute Tox. 2	H330	
T; R23	prach/mlha	Acute Tox. 3	H331	(1)
T; R24		Acute Tox. 3	H311	(1)
T; R25		Acute Tox. 3	H301	(1)
T+; R26	plyn	Acute Tox. 2	H330	(1)
T+; R26	pára	Acute Tox. 1	H330	
T+; R26	prach/mlha	Acute Tox. 2	H330	(1)
T+; R27		Acute Tox. 1	H310	
T+; R28		Acute Tox. 2	H300	(1)
R33		STOT RE 2	H373	(3)
C; R34		Skin Corr. 1B	H314	(2)
C; R35		Skin Corr. 1A	H314	
Xi; R36		Eye Irrit. 2	H319	

Speciální H věty pro reprodukční toxicitu

H350i	Může vyvolat rakovinu při vdechnutí.
H360F	Může poškodit reprodukční schopnost.
H360D	Může poškodit plod v těle matky.
H361f	Podezření na poškození reprodukční schopnosti.
H361d	Podezření na poškození plodu v těle matky
H360FD	Může poškodit reprodukční schopnost. Může poškodit plod v těle matky.
H361fd	Podezření na poškození reprodukční schopnosti. Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360Fd	Může poškodit reprodukční schopnost. Podezření na poškození plodu v těle matky.
H360Df	Může poškodit plod v těle matky. Podezření na poškození reprodukční schopnosti.

Klasifikace podle směrnice 67/548/EHS	Fyzikální stav látky, je-li důležitý	Klasifikace podle tohoto nařízení		Poznámka
		Třída a kategorie nebezpečnosti	Standardní věta o nebezpečnosti	
Repr. Cat. 3; R63		Repr. 2	H361d	(4)
Repr. Cat. 1; R60–61		Repr. 1A	H360FD	
Repr. Cat. 1; R60 Repr. Cat. 2; R61		Repr. 1A	H360FD	
Repr. Cat. 2; R60 Repr. Cat. 1; R61		Repr. 1A	H360FD	
Repr. kat. 2; R60–61		Repr. 1B	H360FD	
Repr. Cat. 3; R62–63		Repr. 2	H361fd	
Repr. Cat. 1; R60 Repr. Cat. 3; R63		Repr. 1A	H360Fd	
Repr. Cat. 2; R60 Repr. Cat. 3; R63		Repr. 1B	H360Fd	
Repr. Cat. 1; R61 Repr. Cat. 3; R62		Repr. 1A	H360Df	

Převodní tabulka:

Převod reprodukční toxicity z klasifikace DSD do CLP H vět s písmeny.

Koncentrační limity a multiplikační faktory (*)

Koncentrační limity v tabulce 3.2 nelze převádět na limity podle CLP.

Kadmium fluorid.

Koncentrační limit pro směsi podle DSD:

Xn; R22: 0,1 % ≤ C < 10 %

Koncentrační limit pro směsi podle CLP neuveden:

(*) oral (Znamená, že rozsah 0,1 % ≤ C < 10 % nelze použít pro Acute Tox. 4 H332)

Pro orální toxicitu nejsou v CLP žádné specifické limity pro směs klasifikace toxicity směsi je zcela odlišná, specifické limity nejsou nutné.

POZOR NA POZNÁMKY

U některých záznamů harmonizované klasifikace je uvedena písmeno nebo číslo, je to označení poznámky, kterou je třeba vyhledat v textu nařízení, upřesňují podmínky klasifikace.

Např.:

Poznámka J :

Klasifikace látky jako karcinogenní nebo mutagenní není povinná, jestliže lze prokázat, že látka obsahuje méně než 0,1 % hmotnostních benzenu (číslo EINECS 200-753-7). Tato poznámka se vztahuje pouze na některé složité látky uvedené v části 3, které vznikají při zpracování uhlí a ropy.

POZOR na další část poznámky, která říká, že když se použije podmínka o obsahu benzenu a neklasifikuje se karcinogenitou musí být použity alespoň použity zde uvedené P věty.

Oznamování - notifikace

Každý výrobce či dovozce nebo skupina výrobců či dovozců („oznamovatel”), kteří uvádějí na trh látku která je klasifikována jako nebezpečná – **BEZ OHLEDU NA MNOŽSTVÍ** , **oznamují agentuře** za účelem zápisu na seznam vedený Agenturou následující informace:

- **identifikaci oznamovatele odpovědného za uvedení látky na trh**
- **identifikaci látky**
- **klasifikaci látky dle GHS**
- ***odůvodnění, proč byly některé třídy vynechány***
- ***specif. konc. limity nebo multiplikační faktory***
- ***prvky označení***

Klasifikace všech látek, které se Agentuře oznamují nebo, které se registrují v souladu s REACH jsou zahrnuty do seznamu klasifikace, který zřídila Agentura (čl. 42 CLP).

Co bylo původním účelem seznamu klasifikace a označení?

- Získat seznam jednotných klasifikací látek v rámci EU – měl mít čísla na které se bude odvolávat identifikátor výrobku.

Jak tento záměr dopadl?

Agentura vyrobila statistický seznam

Příklad:

Pro látku bylo podáno 1080 oznámení

350 subjektů oznámilo: Acute Tox. 4 H302, Skin Irrit. 2, H319

240 subjektů : Skin Irrit. 2, H315

120 subjektů: Eye Irrit. 2 H319

370 subjektů (potenciálních registrantů) nahlásilo, že látka není klasifikována

Identifikátor výrobku

údaj, který umožňuje identifikaci látky nebo směsi.

Výraz použitý k identifikaci látky nebo směsi musí být stejný jako výraz uvedený v bezpečnostním listu.

Kromě názvu identifikátor obsahuje:

- identifikační číslo podle části 3 přílohy VI, pokud je látka zařazena do části 3 přílohy VI, (číslo, které jednoznačně identifikuje látku, je jedno zda indexové číslo, číslo CAS nebo Einecs.

  Mohou být i všechny)
- pokud látka není zařazena do části 3 přílohy VI, avšak je uvedena v seznamu klasifikací a označení, název a identifikační číslo podle seznamu klasifikací a označení (číslo CAS nebo Einecs)
- v ostatních případech se použije číslo CAS (+ název dle IUPAC nebo název dle mezinárodního názvosloví) nebo jen název, pokud látka nemá číslo CAS.

Příloha VI – harmonizovaný seznam – je v aktuální verzi uveden jako součást seznamu notifikací na stránkách ECHA.

http://echa.europa.eu/cs/information-on-chemicals/cl-inventory-database

Látka se prodává pod českým obchodním názvem Ethanol

Na štítku bude identifikátor:

Ethanol (správně je ethanol nebo ethylalkohol shoda s chemickým názvem, název nemusí být doplněn)

identifikační číslo: 603-002-00-5

Pokud má látka obchodní název musí být ještě doplněn o český název z harmonizovaných klasifikací.

Látka je prodávána pod názvem Krtek

Na štítku bude identifikátor:

Krtek

(hydroxid sodný) - *je uvedena v příloze VI (správný český název)*

identifikační číslo: 011-002-00-6

(nebo CAS 1310-73-2 nebo Einecs 215-185-5)

Látka je prodávána pod názvem Benzimidazol

Na štítku bude identifikátor:

Benzimidazol

identifikační číslo: CAS: 51-17-2

(nebo Einecs 200-081-4)

Název by měl být v souladu s názvem IUPAC nebo podle jiného mezinárodního názvosloví – název dle CAS…..

Látka se prodává pod českým názvem fenylhydrazin

Na štítku bude identifikátor:

fenylhydrazin

identifikační číslo: CAS 100-63-0

(nebo Einecs 202-873-5)

Látka je uvedena v příloze VI, přesto nelze použít jako identifikační číslo číslo indexové, protože pod tímto číslem je uvedeno více látek:

Číslo: **612-023-00-9**

Patří látkám:

- **phenylhydrazine**;
- phenylhydrazinium chloride;
- phenylhydrazine hydrochloride;
- phenylhydrazinium sulphate (2:1)

Proto v tomto případě jako jednoznačnou identifikaci použijeme CAS a/nebo Einecs

Identifikátory výrobku – směsi CLP

V případě směsi obsahuje identifikátor výrobku tyto údaje :

obchodní název nebo označení směsi

identifikace všech látek ve směsi, **které přispívají** k

- akutní toxicitě (Acute Tox. 1, 2, 3, 4)
- žíravosti pro kůži nebo vážnému poškození očí,
  (Skin Corr. 1A, 1B, 1C, Eye Dam. 1)
- CMR (Kategorie 1A, 1B a 2)
- senzibilizaci dýchacích orgánů nebo kůže,
  (Skin Sens. 1, Resp. Sens. 1)
- toxicitě pro specifické cílové orgány
  (STOT SE 1 a 2, STOT RE 1 a 2)
- nebezpečnosti při vdechnutí (Asp. Tox. 1)

Maximálně čtyři názvy látek, které jsou zodpovědné za největší nebezpečí.

Směs obsahuje složky:

A: Eye Dam 1 4,5 %
B: Eye Dam 1 2 %
C: Eye Dam 1 1 %

Směs je klasifikována jako Eye Dam 1, pokud je složky s touto klasifikací ve směsi rovno více než 3%.

Podmínku splňuje látka A. Směs je zařazena podle této složky a tato složka bude součástí identifikátoru výrobku

Obchodní název
(složka A)

Směs obsahuje složky:

A: Eye Dam 1 0,8 %
B: Eye Dam 1 2 %
C: Eye Dam 1 0,9 %

Směs je klasifikována jako Eye Dam 1, pokud je složky s touto klasifikací ve směsi rovno více než 3%. Nebo součet složek ve směsi s touto klas. je rovno více než 3%.

Podmínku splňuje látka A + B + C. Směs je zařazena podle součtu složek a tyto složky budou součástí identifikátoru výrobku.
Obchodní název
(složka A+B+C)

Směs obsahuje ethanol, xylen – název směsi Speciální ředidlo

Složky: Ethanol – Flam Liq. 2 H225
Skin Irrit. 2 H319

Xylen: Flam. Liq. 3 H226
Acute Tox. 4 H312+ H332
Skin Irrit. 2 H319

Na štítku bude identifikátor:

Speciální ředidlo
(xylen)

Zvolené chemické názvy musí identifikovat látky primárně způsobující hlavní druhy nebezpečnosti pro zdraví, které jsou důvodem klasifikace a výběru příslušných standardních vět o nebezpečnosti.

Důležité pojmy

Třída nebezpečnosti - povaha fyzikální nebezpečnosti, nebezpečnosti pro zdraví či nebezpečnosti pro životní prostředí

Kategorie nebezpečnosti - rozdělení kritérií v rámci každé třídy nebezpečnosti s upřesněním závažnosti nebezpečnosti

Třída: **hořlavé kapaliny**

Kategorie

1	Bod vzplanutí < 23 °C a počáteční bod varu ≤ 35 °C
2	Bod vzplanutí < 23 °C a počáteční bod varu > 35 °C
3	Bod vzplanutí ≥ 23 °C a ≤ 60 °C

Pro srovnání:

Extrémně hořlavý: Bod vzplanutí < 0 °C a počáteční bod varu ≤ 35 °C

Vysoce hořlavý: Bod vzplanutí < 21 °C a nejsou extrémně hořlavé

Hořlavý: Bod vzplanutí ≥ 21 °C a ≤ 55 °C

Důležité pojmy

Výstražný symbol nebezpečnosti - složené grafické zobrazení obsahující symbol a další grafické prvky, například orámování, vzor pozadí nebo barvu, jež mají sdělovat specifické informace o daném druhu nebezpečnosti

Signální slovo – je slovo označující příslušnou úroveň závažnosti nebezpečnosti za účelem varování před možným nebezpečím; rozlišují se tyto dvě úrovně:

„nebezpečí“ - je signální slovo označující závažnější kategorie nebezpečnosti;

„varování“ - je signální slovo označující méně závažné kategorie nebezpečnosti

Důležité pojmy

„Standardní věta o nebezpečnosti“ - věta přiřazená dané třídě a kategorii nebezpečnosti, která popisuje povahu nebezpečnosti dané nebezpečné látky nebo směsi, případně i včetně stupně nebezpečnost

„Hazard statement“ - odtud **H- věta**

Hořlavá kapalina kategorie 1

H224 – Extrémně hořlavá kapalina a páry

Hořlavá kapalina kategorie 2

H225 – Vysoce hořlavá kapalina a páry

Hořlavá kapalina kategorie 3

H226 –Hořlavá kapalina a páry

Dříve: R11 vysoce hořlavý nebo R10 hořlavý

Důležité pojmy

Standardní věty o nebezpečnosti pro každou klasifikaci jsou stanoveny v tabulkách, které uvádějí prvky označení požadované pro každou třídu a najdete je v příloze I nařízení CLP.

Je-li látka zařazena do přílohy VI (harmonizovaná klasifikace) použije se na štítku každá H-věta pro každou specifickou klasifikaci v záznamu, včetně H-vět pro každou klasifikaci na níž se záznam nevztahuje.

Znění standardních vět (H-vět) je uvedeno **v příloze III** nařízení CLP celkem ve 23 jazycích.

H-věta **musí být v souladu** s touto přílohou v jazyce, který potřebujete na štítek.

Důležité pojmy

„Pokyny pro bezpečné zacházení“ věta popisující jedno nebo více doporučených opatření pro minimalizaci nebo prevenci nepříznivých účinků způsobených expozicí dané nebezpečné látce nebo směsi v důsledku jejího používání nebo odstraňování

„Precautionary statement“ - odtud **P – věta**

Pokyny pro bezpečné zacházení pro každou třídu nebezpečnosti a příslušné kategorie se zvolí z tabulek a pokynů uvedených v příloze I (část 2 až 5).

Pokyny pro bezpečné zacházení se zvolí s přihlédnutím ke standardním větám nebezpečnosti (H-věta) a k zamýšlenému nebo určenému použití dané látky nebo směsi.

Znění pokynů pro bezpečné zacházení (P-vět) je uvedeno **v příloze IV** nařízení CLP v českém jazyce.

P-věta musí být v souladu s touto přílohou

Cizojazyčné znění P vět lze získat v nařízení CLP v příslušném jazyce, které je možné vyhledat na internetu.

Přidělení P vět pro látku klasifikovanou:

Flam. Liq. 3	Skin. Irrit. 2	Acute Tox. 3 (orální)	Acute Tox. 3 (dermální)
P210 **P233** **P240** **P241** **P242** **P243** **P280**	**P264** **P280**	**P264** **P270**	**P280**
P303 + P361 + P353 **P370 + P378**	**P302 + P352** **P321** **P332 + P313** **P362 + P364**	**P301 + P310** **P321** **P330**	**P302 + P352** **P312** **P321** **P361 + P364**
P403 + P235		**P405**	**P405**
P501		**P501**	**P501**

Důležité pojmy

Pokud jsou P-věty s ohledem na látku nebo směs nadbytečné, neuvádí se, tj. vybereme ty, které odpovídají povaze látky nebo směsi.

Pokud je látka nebo směs určená široké veřejnosti **uvádí se jeden pokyn pro bezpečné odstraňování obalu s výjimkou případů, kdy to není vyžadováno.** (kritéria v části 1 přílohy IV)

Ve všech ostatních případech (podnikatelské využití) se pokyn pro odstraňování nevyžaduje, pokud odstraňování látky neohrozí zdraví nebo životní prostředí.

Na štítku by se mělo uvádět maximálně 6 P-vět, pokud jich více není potřeba k vyjádření závažnosti nebezpečnosti. Kombinované věty se počítají za jednu.

„Méně důležité“ věty, které se nevejdou na štítek lze zapsat do příslušných oddílů BL.

Důležité pojmy

Doplňkové informace o nebezpečnosti „EUH“ věty

EUH031 – „Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami“

Pro látky a směsi, které reagují s kyselinami za uvolňování plynů zařazených pro akutní toxicitu do kategorie 3 v nebezpečných množstvích, například chlornan sodný nebo polysulfid barnatý.

(R31 Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami)

Doplňkové údaje na štítku pro některé směsi

<u>Směsi obsahující kyanoakryláty</u>

Štítek na vlastním obalu lepidel založených na kyanoakrylátech musí obsahovat tuto standardní větu:

EUH202 – „Kyanoakrylát. Nebezpečí. Okamžitě slepuje kůži a oči. Uchovávejte mimo dosah dětí.“

K balení musí být přiloženy příslušné pokyny pro bezpečné zacházení.

Doplňkové informace o nebezpečnosti „EUH“ věty

EUH208 – „Obsahuje (název senzibilizující látky). Může vyvolat alergickou reakci.“

Štítek na obalu směsí, které nejsou klasifikovány jako senzibilizující, ale obsahují nejméně jednu látku (složku) klasifikovanou jako senzibilizující, jež je přítomna v koncentraci, která je uvedená v klasifikačních kritériích v nařízení CLP, musí obsahovat tuto standardní větu.

Pro kategorii senzibilizace 1 to je více než 0.1 % a méně než 1 %)

V případě, že je směs klasifikována jako senzibilizující (obsahuje senzibilizující složku v koncentraci vyšší než je uvedena v kritériích v CLP) a navíc obsahuje i jiné senzibilizující složky v koncentraci, jež nevede ke klasifikaci směsi jako senzibilizující, musí mít tyto složky uvedeny na štítku.

Výstražné symboly nebezpečnosti dle CLP

16 tříd

Třídy nebezpečnosti:

- Výbušniny
- Hořlavé plyny
- Hořlavé aerosoly
- Oxidující plyny
- Stlačené plyny
- Hořlavé kapaliny
- Hořlavé tuhé látky
- Samovolně se rozkládající látky
- Samovznětlivé kapaliny
- Samovznětlivé tuhé látky
- Samozahřívající se kapaliny
- Látky, které při kontaktu s vodou uvolňují hořlavé plyny
- Oxidující kapaliny
- Oxidující tuhé látky
- Organické peroxidy
- Žíravé pro kovy

Třídy nebezpečnosti - zdraví

67/548 klasifikace jako:

Vysoce toxický
Toxický
Zdraví škodlivý
Žíravý
Dráždivý
Senzibilizující
CMR (1,2)
CMR (3)

Třídy nebezpečnosti:

Akutní toxicita

Žíravost / dráždivost pro kůži
Vážné poškození očí /oční dráždivost
Senzibilizace dýchacích orgánů / kůže
Mutagenita
Karcinogenita
Reprodukční toxicita

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová dávka
Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná dávka
Nebezpečí při vdechnutí

Akutní toxicita

Klasifikace:

Kapitola 3.1 nařízení CLP – hodnotící kritéria

Zkušební metody pro látky jsou popsány v Nařízení ES 440/2008, v platném znění

Akutní toxicita

Orální

Dermální

Inhalační Plyny

Páry

Prach a mlha

Akutní toxicita

Třída: **Akutní toxicita - orální**

Kategorie

1	Kategorie 1	$0 < LD50 \leq 5$
2	Kategorie 2	$5 < LD50 \leq 50$
3	Kategorie 3	$50 < LD50 \leq 300$
4	Kategorie 4	$300 < LD50 \leq 2000$

Pro srovnání DSD:

Vysoce toxický: $LD50 \leq 25$ mg/kg

Toxický: $25 < LD50 \leq 200$ mg/kg

Zdraví škodlivý: $200 < LD50 \leq 2000$ mg/kg

Novela 286/2011 přináší možnost používání **kombinovaných H-vět** u akutní toxicity:

Doposud:

Acute Tox. 1 (oral) H300

Acute Tox. 1 (dermal) H310

Acute Tox. 1 (inhal) H330

Nyní:

H300 + H310 + H330

Při požití, při styku s kůží **nebo** při vdechování může způsobit smrt

H300 Při požití může způsobit smrt.

H310 Při styku s kůží může způsobit smrt.

H330 Při vdechování může způsobit smrt.

Dodavatelé mohou používat kombinace……

Senzibilizace

Látky senzibilizující se klasifikují do kategorie 1, pokud neexistují dostatečné údaje na vytvoření podkategorií.

Pokud existují dostatečné údaje, přesnější hodnocení umožní zařadit látky senzibilizující do

- podkategorie 1A – silně senzibilující látky

– podkategorie 1B - určené pro jiné látky senzibilizující.

Obecné koncentrační limity složek směsi klasifikovaných jako látky senzibilizující dýchací cesty nebo kůži, které vedou ke klasifikaci směsi

Složka klasifikovaná jako:	Obecné koncentrační limity vedoucí ke klasifikaci směsi jako:		
	Látka senzibilizující dýchací cesty Kategorie 1		Látka senzibilizující kůži Kategorie 1
	tuhé/kapalné	plynné	všechna skupenství
Látka senzibilizující dýchací cesty Kategorie 1	≥ 1,0 %	≥ 0,2 %	
Látka senzibilizující dýchací cesty Podkategorie 1 A	≥ 0,1 %	≥ 0,1 %	
Látka senzibilizující dýchací cesty Podkategorie 1B	≥ 1,0 %	≥ 0,2 %	
Látka senzibilizující kůži Kategorie 1			≥ 1,0 %
Látka senzibilizující kůži Podkategorie 1 A			≥ 0,1 %
Látka senzibilizující kůži Podkategorie 1B			≥ 1,0 %“

H věty

Zavádí se tzv. věty s prioritou.

při označování se **mohou** uplatňovat tyto zásady priority pro standardní věty o nebezpečnosti:

a) má-li se použít standardní věta o nebezpečnosti **H410 ,**Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky‘, není nutné uvádět standardní větu o nebezpečnosti H400 ‚Vysoce toxický pro vodní organismy‘;

b) má-li se použít standardní věta o nebezpečnosti **H314** ‚Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí‘, není nutné uvádět standardní větu o nebezpečnosti **H318** ‚Způsobuje vážné poškození očí‘.

Výstražné symboly nebezpečnosti dle CLP

Třídy nebezpečnosti:

- Akutní toxicita
- Žíravost / dráždivost pro kůži
- Vážné poškození očí /oční dráždivost
- Senzibilizace dýchacích orgánů / kůže
- Mutagenita
- Karcinogenita
- Reprodukční toxicita
- Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová dávka
- Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná dávka
- Nebezpečí při vdechnutí

Výstražné symboly nebezpečnosti dle CLP

Třídy nebezpečnosti:

- ≈ Akutní toxicita
- ≈ Chronická toxicita
- ≈ Nebezpečnost pro ozónovou vrstvu

Výstražné symboly nebezpečnosti

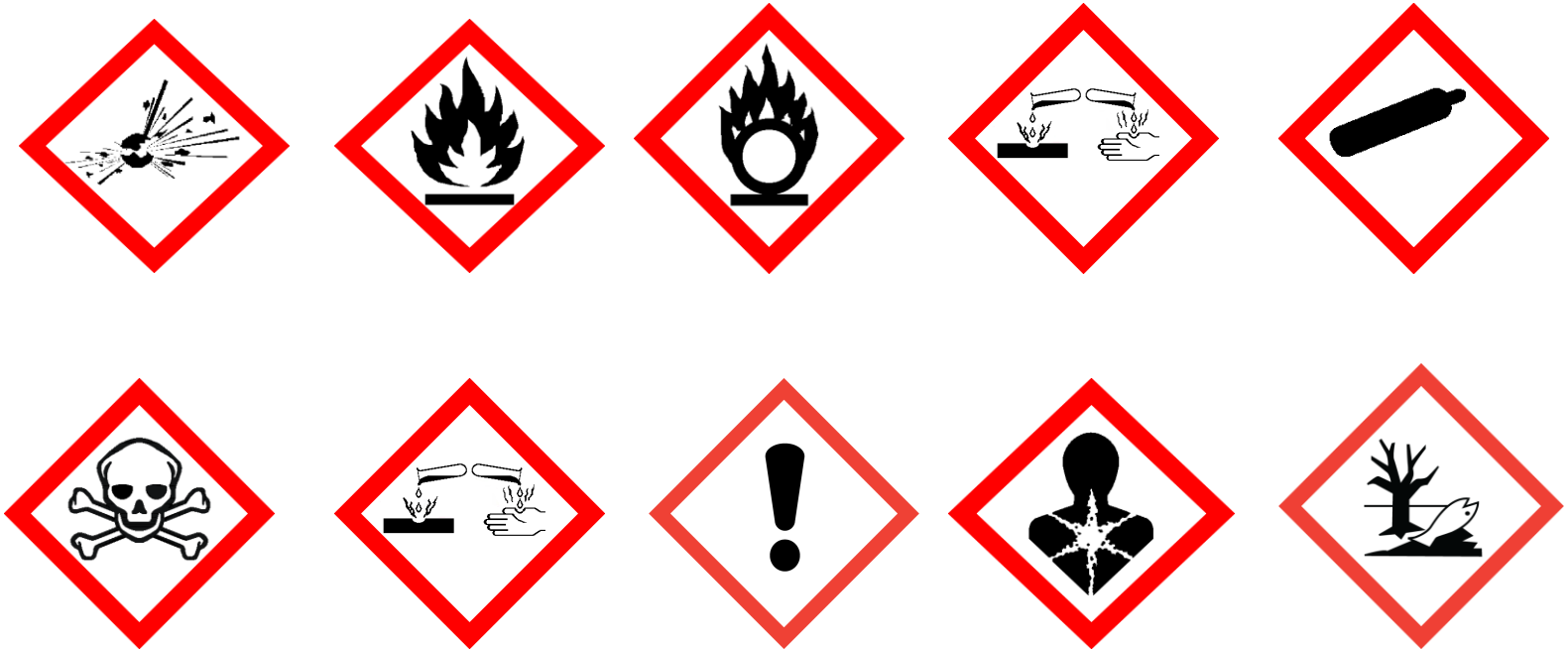

Označování

chemických látek a směsí

Označení = informace na obalu (přímo např. tištěné na obale)
informace na štítku

Co musí být uvedeno na štítku (obalu)

a) **Jméno / název, adresa a telefonní číslo dodavatele / dodavatelů** (může být uvedeno i více dodavatelů, nemusí být uveden ten dodavatel, který fyzicky dává na trh),

b) **Jmenovité množství látky** nebo směsi v obalech, které jsou zpřístupněny široké veřejnosti.

c) **Identifikátory** výrobku.

d) Popřípadě výstražné **symboly nebezpečnosti** .

e) Popřípadě **signální slovo**.

f) Popřípadě standardní věty o nebezpečnosti (**H-věty**).

g) Popřípadě náležité pokyny pro bezpečné zacházení (**P-věty**).

h) Popřípadě **doplňkové informace** (EUH-věty a další informace)

Kdy musí být obal označen (opatřen etiketou)?

a) vždy, kdy je látka nebo směs klasifikována jako **nebezpečná**,
b) Směs, pokud není nebezpečná, ale splňuje kritéria pro uvedení EUH vět – v tomto případě se uvádějí EUH věty začínající 2 (EUH208, EUH210)

V souladu s nařízením CLP se rovněž označují **výbušné předměty** – pokud odpovídají předepsanými kritérii v CLP .

Obecně se předměty podle CLP neoznačují.

U předmětů je důležité rozhodnutí, zda se jedná o předmět nebo směs v obalu, směs v obalu, pokud je klasifikována jako nebezpečná, musí být označena.

Kdy je povinnost změny údajů na štítku?

Pokud dojde ke změně klasifikace nebo doplňujících prvků označení (EUH věty (EUH2xx)

je-li nová nebezpečnost závažnější

(např. přechod Skin Irri. 2 na Skin Corr. 1) musí být změna provedena bez zbytečného prodlení = v rozumně dosažitelném termínu

je-li nová nebezpečnost méně závažná

(např. Skin Corr. 1 na Skin Irri. 2) je na změnu 18 měsíců (pod vyšší nebezpečnost se „schová“ ta nová nižší)

Pokud jsou použity EUH věty není to klasifikace, **změna EUH vět proto není důvodem ke změněn označení.**

Za účelem dokončení změn bez zbytečného prodlení

DODAVATELÉ SPOLUPRACUJÍ !!

Jazyk informací na štítku.

Podle nařízení CLP se informace na štítku uvádějí **v úředním jazyce nebo jazycích členského státu či členských států, v nichž je látka nebo směs uváděna na trh**, nestanoví-li dotčený členský stát jinak.

Lze:

Mít jeden vícejazyčný štítek (podmínka je, že **informace jsou ve všech jazycích stejné)**

Nebo lze mít jednotlivé štítky pro každou zemi, kam je uváděna látka nebo směs na trh.

Informace na štítcích i ve více jazycích musí být čitelné.

Umístění informací na štítku.

Na štítku musí být **společně umístěny**

výstražné symboly nebezpečnosti,

Signální slovo

H-věty

P-věty

Je na zvážení dodavatele,
jaké aranžmá zvolí pro
uspořádaní symbolů

Umístění informací na štítku

Pořadí standardních vět o nebezpečnosti (H-věty) a pokynů pro bezpečné zacházení (P-věty) na štítku může zvolit dodavatel.

Všechny H-věty a P-věty musí být spolu se signálním slovem na štítku seskupeny podle jazyka. Nemusí být alfanumerické kódy.

Nebezpečí
H318 způsobuje vážné poškození očí
P102 Uchovávejte mimo dosah dětí
P305+P351+P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

Nebezpečí
Způsobuje vážné poškození očí
Uchovávejte mimo dosah dětí
PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

Umístění informací na štítku

Je na zvážení dodavatele, jak na štítku umístí požadované informace na štítku. Mohou být vlevo, vpravo, uprostřed nebo kdekoliv jinde na štítku a v jakém pořadí. Při vícejazyčném štítku se připouští rozkládací štítek, odvinovací štítek, visačka…

Uchovávejte mimo dosah dětí
PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
Nebezpečí
Způsobuje vážné poškození očí

Způsobuje vážné poškození očí
Uchovávejte mimo dosah dětí
PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.
Nebezpečí

Umístění informací na štítku

Doplňující informace musí být viditelně odděleny od klasifikačních informací

Je na zvážení dodavatele, jak informace oddělí nebo kde je na štítku umístí.

Může je rozdělit i na víc míst…

Nebezpečí

Způsobuje vážné poškození očí

Uchovávejte mimo dosah dětí

PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

EUH208 Obsahuje „limonen“. Může vyvolat alergickou reakci

Balení

Definice obalu dle CLP i dle chemického zákona:

„**obalem**“ jedna nebo více schránek a veškeré další součásti nebo materiály nezbytné k tomu, aby schránky plnily funkci obalu a další bezpečnostní funkce

„**vloženým obalem**“ obal umístěný mezi vnitřní obal nebo předměty a vnější obal

Dle CLP každý vnořený obal musí být označen.

Dvouvrstvý obal (např. vnější papírový obal s vnitřní samostatnou PVC vložkou), který je schválený podle ADR se považuje za jeden obal.

Balení obecně

Dodavatel, který uvádí na trh směs, která je **klasifikována jako nebezpečná** nebo může představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí (specifické nebezpečnosti vyjmenované v CLP) zajistí, aby tato směs byla opatřena obalem a uzávěrem, které jsou :

a) navrženy a konstruovány tak, aby obsah nemohl uniknout

b) zhotoveny z materiálů, které nejsou narušovány obsahem a nevytvářejí s ním nebezpečné sloučeniny

c) vyrobeny tak, aby bylo zajištěno, že odolají tlaku a deformacím vznikajícím při běžném zacházení a že nedojde k jejich uvolnění

d) navrženy a konstruovány tak, aby mohly být opakovaně používány bez úniku obsahu, jsou-li určeny k opakovanému použití

Těmto podmínkám vyhovují obaly pro mezinárodní přepravu silniční, železniční,vodní vnitrozemskou, leteckou a námořní.

Balení – pro spotřebitele

Obal nebezpečné směsi určený k prodeji spotřebiteli, který je opatřen uzávěrem odolným proti otevření dětmi nebo uzávěrem opatřeným hmatatelnou výstrahou pro nevidomé, **musí** rovněž **odpovídat požadavkům příslušné české technické normy** upravující obaly odolné dětem nebo obaly opatřené hmatatelnou výstrahou pro nevidomé.

ČSN EN ISO 8317 Obaly – Obaly odolné dětem – Požadavky a zkušební postupy pro opakovaně uzavíratelné obaly.

ČSN EN 862 (77 0411) Obaly – Obaly odolné dětem – Požadavky a zkušební postupy na opakovaně neuzavíratelné obaly určené pro jiné než farmaceutické výrobky.

ČSN EN ISO 11683 – Obaly – Hmatatelné výstrahy

Balení – pro spotřebitele

POZOR

Dodavatel, který uvádí na trh směs, je povinen uchovávat doklady o splnění požadavků na obal stanovených v odstavci

2 písm. a) a b) a v prováděcím právním předpisu

a v odstavci 3

TÝKÁ SE I OBALŮ PRO SPOTŘEBITELE – UZÁVĚRŮ ODOLNÝCH OTEVŘENÍ DĚTMI A HMATATELNÝCH VÝSTRAH PRO NEVIDOMÉ

je povinen uchovávat doklady….

po dobu, po kterou je směs uváděna na trh a po dobu dalších 10 let od jejího posledního uvedení na trh a poskytnout je na vyžádání příslušným správním orgánům pro potřeby výkonu státní správy.

Umístění slepeckých symbolů na obale:

Všeobecné požadavky na obaly se dnem:

značka hmatatelné výstrahy jako celek musí být umístěna na svislé ploše uchopení v blízkosti hrany tak, aby vrchol trojúhelníka byl vzdálen ode dna obalu nejvíce 50 mm.

Norma specifikuje dále umístění

pro aerosoly – aktivní knoflík nebo rozprašovač působící přes uzávěr

Nádoby na hořlavý plyn

Plastové obaly se širokým vstupním otvorem – plocha uchopení pokud možno nejblíže otvoru

Obaly bez dna - tuby, cartridge – speciální značení viz norma

MALÉ OBALY – na ploše uchopení podle uvážení výrobce

Umístění slepeckých symbolů na obale:

Výstraha **musí zůstat hmatatelná** během očekávané doby použití balení za podmínek odpovídajících běžnému zacházení

(*nemůže být na igelitovém přebalu opakovaně používaného výrobku, pokud se tento při prvém otevření odstraní*)

Rozměry značky:

Běžná velikost musí být použita vždy pokud je to fyzicky možné

- △ Strana 18 mm ± 2 mm (**běžná velikost**)
- △ Strana 9 mm (nelze-li fyzicky použít větší)

Tříbodová značka) (nelze-li fyzicky použít 9 mm)

Značka 3 mm (nelze-li fyzicky použít tříbodovou)

SPOTŘEBITEL

Obal směsi, který splňuje technické požadavky a který je určen k prodeji spotřebiteli musí dále vyhovovat požadavkům:

Obal o jakémkoli objemu, který obsahuje látku nebo směs dodávanou široké veřejnosti klasifikovanou jako

akutně toxická kategorie 1 až 3,

toxická pro specifické cílové orgány po jednorázové expozici kategorie 1,

toxická pro specifické cílové orgány po opakované expozici kategorie 1

žíravá pro kůži kategorie 1,

musí být **vybaven uzávěry odolnými proti otevření dětmi**

a **hmatatelnými výstrahami pro nevidomé**

SPOTŘEBITEL

Akutně toxický 1, 2 a 3:

H300 Při požití může způsobit smrt.

H301 Toxický při požití.

H310 Při styku s kůží může způsobit smrt.

H311 Toxický při styku s kůží

H330 Při vdechování může způsobit smrt

H331 Toxický při vdechování

(nebo kombinace)

(H301+H311+H331, H301+H311,….)

SPOTŘEBITEL

Toxický pro specifické cílové orgány po jednorázové expozici kategorie 1

H370 Způsobuje poškození orgánů . (STOT SE 1)

Toxický pro specifické cílové orgány po opakované expozici kategorie 1

H372 Způsobuje poškození orgánů, při prodloužené nebo opakované expozici . (STOT RE 1)

Uzávěr

+

SPOTŘEBITEL

Žíravý kategorie 1A, 1B a 1C:

H314 Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí.

Neplatí pro nebezpečnost Eye Dam. 1 H318

Obal o jakémkoli objemu, který obsahuje látku nebo směs dodávanou široké veřejnosti klasifikovanou jako

akutně toxický kategorie 4

mutagenní v zárodečných buňkách kategorie 2,

karcinogenní kategorie 2,

toxické pro reprodukci kategorie 2,

senzibilizující dýchací cesty kategorie 1,

nebezpečné při vdechnutí kategorie 1

musí být **vybaven hmatatelnými výstrahami pro nevidomé**

Obal o jakémkoli objemu, který obsahuje látku nebo směs dodávanou široké veřejnosti klasifikovanou jako

toxická pro specifické cílové orgány po jednorázové expozici kategorie 2,

toxická pro specifické cílové orgány po opakované expozici kategorie 2,

hořlavé plyny kategorie 1 a 2,

hořlavé kapaliny kategorie 1 a 2,

hořlavé tuhé látky kategorie 1 a 2

musí být **vybaven hmatatelnými výstrahami pro nevidomé**

(Toto ustanovení se **nevztahuje na aerosoly**, které jsou **pouze** klasifikovány a označeny jako „ aerosoly, kategorie 1“ nebo „ aerosoly, kategorie 2“. Rovněž se nevztahuje na přenosné nádoby na plyn.**)**

SPOTŘEBITEL

CMR kategorie 2:

H341 Podezření na genetické poškození .

H351 Podezření na vyvolání rakoviny .

H361f Podezření na poškození reprodukční schopnosti

H361d Podezření na poškození plodu v těle matky

H361fd Podezření na poškození reprodukční schopnosti.
Podezření na poškození plodu v těle matky.

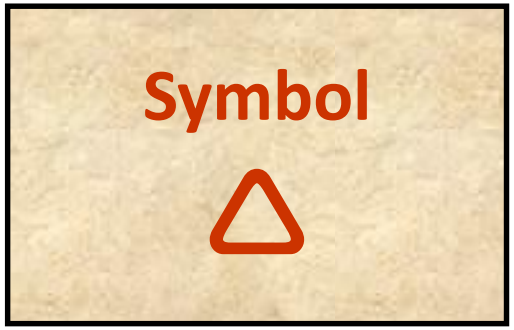

SPOTŘEBITEL

Akutně toxický kategorie 4

H302 Zdraví škodlivý při požití

H312 Zdraví škodlivý při styku s kůží

H332 Zdraví škodlivý při vdechování

(nebo kombinace) (H302+H312+H332, H302+H312,….)

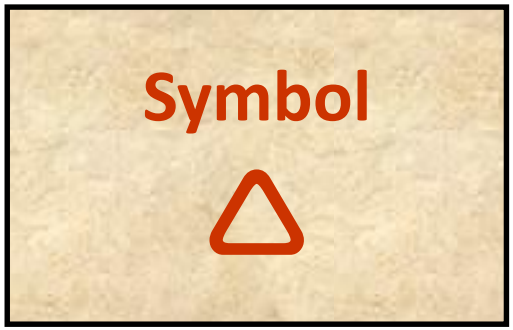

SPOTŘEBITEL

Ostatní vyjmenované nebezpečnosti

H334 Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže.

H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.

H371 Může způsobit poškození orgánů . (STOT SE 2)

H373 Může způsobit poškození orgánů, při prodloužené nebo opakované expozici . (STOT RE 2)

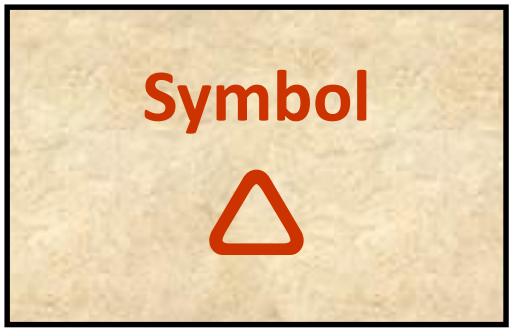

SPOTŘEBITEL

Hořlavost:

H220 Extrémně hořlavý plyn.

H221 Hořlavý plyn.

H224 Extrémně hořlavá kapalina a páry.

H225 Vysoce hořlavá kapalina a páry

H228 Hořlavá tuhá látka.

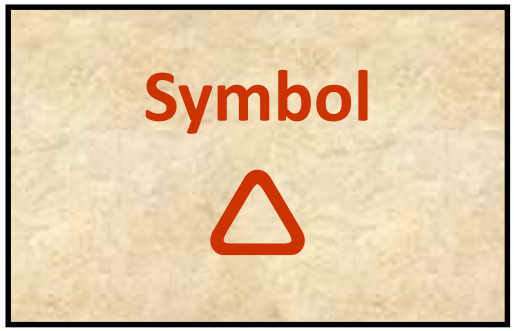

Třída (kategorie) nebezpečnosti	Uzávěry odolné proti otevření dětmi	Hmatatelné výstrahy*
Akutní toxicita (kategorie 1 až 3)	✓	✓
Akutní toxicita (kategorie 4)		✓
STOT-SE (kategorie 1)	✓	✓
STOT-SE (kategorie 2)		✓
STOT-RE (kategorie 1)	✓	✓
STOT-RE (kategorie 2)		✓
Žíravost pro kůži (kategorie 1A, 1B a 1C)	✓	✓
Senzibilizace dýchacích cest (kategorie 1)		✓
Nebezpečnost při vdechnutí (kategorie 1) *Upozorňujeme, že CRF není vyžadován v případě, že látka či směs je dodávána ve formě aerosolového rozprašovače nebo v nádobce vybavené rozprašovačem.*	✓	✓
Mutagenita v zárodečných buňkách (kategorie 2)		✓
Karcinogenita (kategorie 2)		✓
Toxicita pro reprodukci (kategorie 2)		✓
Hořlavé plyny (kategorie 1 a 2)		✓
Hořlavé kapaliny (kategorie 1 a 2)		✓
Hořlavé tuhé látky (kategorie 1 a 2)		✓

* Povšimněte si, že ustanovení týkající se TWD se nevztahují na aerosoly, které jsou pouze klasifikovány a označeny jako „extrémně hořlavé aerosoly" či „hořlavé aerosoly".

Identifikace látky	Koncentrační limit	Uzávěry odolné proti otevření dětmi	Hmatatelné výstrahy
Methanol*	≥ 3 %	✓	
Dichloromethan	≥ 1 %	✓	

* Je třeba uvést, že směsi methanolu převyšující stanovenou koncentraci rovněž vyžadují hmatatelnou výstrahu, protože jinak by směs musela být klasifikována jako hořlavá kapalina kat. 3.

Údaje na štítku

IDENTIFIKACE DODAVATELE

Jméno/název, adresa a telefonní číslo dodavatele / dodavatelů

V dodavatelském řetězci může být v zásadě více než jeden dodavatel stejné látky nebo směsi (např. v případě, že směs byla dodána výrobcem směsi distributorovi (1) a ten ji rovněž dodává distributorovi (2) a ten dále třetím stranám.)

Z pohledu CLP je dodavatel :

výrobce směsi

distributor (1)

distributor (2)

CLP neuvádí, zda je v takovýchto případech třeba uvádět kontaktní údaje všech tří dodavatelů, ani nestanoví, které kontaktní údaje mají přednost

Údaje na štítku

IDENTIFIKACE DODAVATELE

Jméno/název, adresa a telefonní číslo dodavatele / dodavatelů

Za obal a etiketu vždy odpovídá dodavatel

Pokud dodavatel:

1. **Nemění obal ani etiketu** (za předpokladu, že je v češtině) – pak **nemusí přidávat** svůj kontakt na etiketu, ale může, nebo uvede jen svůj kontakt
2. **Přebaluje** – **pak MUSÍ** uvést svůj kontakt na etiketu – zodpovídá za balení
3. **Mění jazyk etikety** – **MUSÍ** uvést svůj kontakt, protože je zodpovědný za správný překlad původního textu

Odpovědný za balení a označení je vždy ten dodavatel, který uvádí na trh bez ohledu na to, zda je uveden na etiketě.

Údaje na štítku

ÚDAJ O HMOTNOSTI

jmenovité množství látky nebo směsi v obalech, které je zpřístupněno široké veřejnosti, pokud toto množství není uvedeno na jiné části obalu.

Údaj o hmotnosti nemusí být uveden na „chemické“ části štítku,
ale **v případě spotřebitelského balení MUSÍ být uveden**
a měl by být čitelný.

Identifikátor výrobku

údaj, který umožňuje identifikaci látky nebo směsi.

Výraz použitý k identifikaci látky nebo směsi na etiketě musí být stejný jako výraz uvedený v bezpečnostním listu.

Kromě názvu identifikátor obsahuje:

- identifikační číslo podle části 3 přílohy VI, pokud je látka zařazena do části 3 přílohy VI, (číslo, které jednoznačně identifikuje látku, je jedno zda indexové číslo, číslo CAS nebo Einecs. mohou být i všechny)
- pokud látka není zařazena do části 3 přílohy VI, avšak je uvedena v seznamu klasifikací a označení, název a identifikační číslo ?? podle seznamu klasifikací a označení (číslo CAS nebo Einecs)
- v ostatních případech se použije číslo CAS (+ název dle IUPAC nebo název dle mezinárodního názvosloví) nebo jen název, pokud látka nemá číslo CAS.

Příloha VI – harmonizovaný seznam – je v **aktuální verzi** uveden jako součást seznamu notifikací na stránkách ECHA.

http://echa.europa.eu/cs/information-on-chemicals/cl-inventory-database

Údaje na štítku

IDENTIFIKÁTOR

SMĚS

- obchodní název směsi
- Identifikace všech látek ve směsi, které přispívají ke klasifikaci směsi jako:
  - akutní toxicita(Acute Tox. 1, 2, 3, 4)
  - žíravosti pro kůži nebo vážnému poškození očí,
    (Skin Corr. 1A, 1B, 1C, Eye Dam. 1)
  - CMR (Kategorie 1A, 1B a 2)
  - senzibilizace dýchacích orgánů nebo kůže,
    (Skin Sens. 1, Resp. Sens. 1)
  - toxicitě pro specifické cílové orgány
    (STOT SE 1 a 2, STOT RE 1 a 2)
  - nebezpečnosti při vdechnutí (Asp. Tox. 1)

Maximálně čtyři názvy látek, které jsou zodpovědné za největší, hlavní nebezpečí.

Údaje na štítku

VÝSTRAŽNÉ SYMBOLY NEBEZPEČNOSTI

Každý symbol nebezpečnosti pokrývá nejméně jenu patnáctinu minimální povrchové plochy štítku, který je určen k uvedení informací požadovaných podle CLP.

Minimální plocha každého výstražného symbolu nebezpečnosti nesmí být menší než 1 čtvereční.

Zvětším-li rozměr štítku, aby se mi tam všechno vešlo, pak nemusím rozměr symbolu přizpůsobit na 1/15 nového (zvětšeného) rozměru štítku, ale bude dále zaujímat jen 1/15 plochy původního (minimálního) rozměru štítku.

Velikost písma není stanovena, má být snadno čitelné.

(Doporučuje se aspoň 1,8 mm - není právně stanoveno) Lze střídat větší a menší písmo.

Objem balení	Rozměry štítku (v milimetrech)	Rozměry každého z výstražných symbolů (v milimetrech)
nepřesahující 3 litry:	pokud možno alespoň 52 x 74	ne menší než 10 x 10 pokud možno alespoň 16 x 16
> 3 litry, ale max. 50 litrů:	alespoň 74 x 105	alespoň 23 x 23
> 50 litrů, ale max. 500 litrů:	alespoň 105 x 148	alespoň 32 x 32
> 500 litrů:	alespoň 148 x 210	alespoň 46 x 46

Údaje na štítku

SIGNÁLNÍ SLOVO

je slovo označující příslušnou úroveň závažnosti nebezpečnosti za účelem varování před možným nebezpečím; rozlišují se tyto dvě úrovně:

„nebezpečí“ - je signální slovo označující závažnější kategorie nebezpečnosti;

„varování“ - je signální slovo označující méně závažné kategorie nebezpečnosti

Použije-li se na štítku signální slovo „nebezpečí“, neuvádí se na štítku slovo „varování“.

Signální slova jsou pro každou konkrétní klasifikaci stanovena v tabulkách, které uvádějí prvky označení požadované pro každou třídu nebezpečnosti.

Údaje na štítku

STANDARDNÍ VĚTY O NEBEZPEČNOSTI

H-věta **musí být v souladu** s touto přílohou v jazyce, který potřebujete na štítek.

POKYNY PRO BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ

P-věta musí být v souladu s touto přílohou

5) Látky nebo směsi klasifikované jako nebezpečné spadající do oblasti působnosti nařízení 1107/2009/ES (přípravky na ochranu rostlin)

U těchto směsí musí být uvedena následující věta:

EUH401 Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí

6) Prvky označení vyplývající z jiných předpisů Společenství

nařízení (ES) č. 1907/2006/EC (REACH)

-číslo povolení

- řada textů vyžadovaných přílohou XVII, jako:

„Jediný doušek oleje do lamp, nebo dokonce sání knotu lampy může vést k život ohrožujícímu poškození plic“ (oleje do lamp s H304)

„Pouze pro profesionální uživatele“ (CMR kat. 1A a 1B), atd…

nařízení 648/2004/EC – detergenty

-název a obsah stanovených složek

zákon 201/2012 Sb.

- obsah VOC u směsí pro stanovená použití (od obsahu > 3%)

Používání rozkládacích štítků, přívěsných visaček a vnějších obalů

Důvodem může být skutečnost, že je třeba na štítku v členském státě, kde je chemická látka uvedena na trh, uvést více než jeden jazyk, nebo jednoduše skutečnost, **že obal je příliš malý** nebo je jeho označení složité vzhledem k jeho formě či tvaru.

V takové situaci mohou být prvky označení uvedené v článku 17 nařízení CLP zobrazeny na:

- rozkládacích štítcích nebo
- přívěsných visačkách nebo
- vnějším obalu.

Vnější obal

obal obsahuje mnoho jednotlivých balení, která jsou příliš malá nebo jejichž označení je příliš složité z důvodu jejich formy/tvaru

- Štítek na každém vnitřním či vloženém obalu pak bude obsahovat alespoň **výstražné symboly nebezpečnosti, identifikátor/y výrobku a jméno/název a telefonní číslo dodavatele** látky nebo směsi

- Jestliže je použita varianta vnějšího obalu, musí distributor či maloobchodník dbát na to, aby všechny prvky označení požadované nařízením CLP byly dostupné, když se později rozhodne prodat jednotlivá balení zvlášť.

Výjimky z označování u balení, jejichž obsah nepřesahuje 125 ml

- z prvků označení je možné vynechat standardní věty o nebezpečnosti a pokyny pro bezpečné zacházení u následujících nebezpečností:

1) Ox. Gas 1
2) Press. Gas
3) Flam. Liq. 2,3
4) Flam. Sol. 1,2
5) Self-react. C až F
6) Self-heat. 2
7) Water-react. 1 až 3
8) Ox. Liq. 2, 3
9) Ox. Sol. 2, 3
10) Org. Perox. C až F
11) Acute Tox. 4, ne spotřebiteli
12) Skin Irrit. 2
13) Skin Irrit. 2
14) STOT SE 2, 3, ne spotřebiteli
15) STOT RE 2, ne spotřebiteli
16) Aquatix Acute 1
17) Aquatic Chronic 1, 2.

Pro uvedené kategorie nebezpečnosti se požaduje uvedení výstražného symbolu nebezpečnosti a signálního slova.

Výjimky z označování u balení, jejichž obsah nepřesahuje 125 ml

- z prvků označení je možné vynechat pokyny pro bezpečné zacházení u následujících nebezpečností:

1) Flam. Gas 2
2) Lact.
3) Aquatic Chronic 3, 4

Uvádí se standardní věty o nebezpečnosti a signální slovo (u Flam. Gas. 2), jelikož pro uvedené třídy nebezpečnosti nejsou požadovány žádné výstražné symboly nebezpečnosti.

Výjimky z označování u balení, jejichž obsah nepřesahuje 125 ml

- z prvků označení je možné vynechat výstražný symbol, signální slovo, standardní věty o nebezpečnosti a pokyny pro bezpečné zacházení u následující nebezpečnosti:

1) Met. Corr. 1

Novela 487/2013:

Látky nebo směsi klasifikované jako korozívní pro kovy, nikoli však žíravé pro kůži ani pro oči, které jsou v konečném stavu v balení pro spotřebitelské použití, nemusí na štítku nést výstražný symbol nebezpečnosti **(při jakémkoliv objemu)**

Výjimky pro zvláštní případy

Rozpustný obal pro jednorázové použití:

Další výjimka uvedená v nařízení CLP se vztahuje na rozpustný obal, jehož obsah **nepřesahuje 25 ml**: všechny prvky označení požadované článkem 17 nařízení CLP mohou být u rozpustného obalu vynechány, za předpokladu, že je určen k jednorázovému použití a je opatřen vnějším obalem, který obsahuje všechny prvky označení požadované nařízením CLP. Výjimka se použije ve všech případech, kdy je obsažená látka nebo směs klasifikována výhradně pro jeden nebo více typů nebezpečnosti uvedených ve výjimkách balení do 125 ml.

Tato výjimka se však nevztahuje na látky a směsi v oblasti působnosti nařízení 1107/2009/ES (přípravky na ochranu rostlin) nebo nařízení 528/2012/ES (biocidní přípravky).

Výjimky pro zvláštní případy

Označení vnitřního obalu, jehož obsah nepřesahuje 10 ml:

Prvky označení je možné na vnitřním obalu vynechat, pokud:

a) obsah vnitřního obalu nepřesahuje 10 ml;

b) látka nebo směs je uváděna na trh pro účely dodávky distributorovi nebo následnému uživateli pro vědecký výzkum a vývoj nebo analýzu kontroly kvality a

c) vnitřní obal je obsažen ve vnějším obalu, který splňuje požadavky článku 17.

Označení na vnitřním obalu identifikátor výrobku a v případě potřeby symboly „GHS01", „GHS05", „GHS06" nebo „GHS08". Jsou-li přiřazeny více než dva symboly, symboly „GHS06" a „GHS08" se upřednostní před symboly „GHS01" a „GHS05".

Tato výjimka se však nevztahuje na látky a směsi v oblasti působnosti nařízení 1107/2009/ES (přípravky na ochranu rostlin) nebo nařízení 528/2012/ES (biocidní přípravky).

Výjimky pro zvláštní případy

Nezabalené nebezpečné látky a směsi dodávané široké veřejnosti:

Ustanovení, které je zavedeno nařízením CLP, se týká nezabalených nebezpečných látek a směsí dodávaných široké veřejnosti: informace o označování nezabalených chemických látek určených pro prodej široké veřejnosti, budou poskytnuty ve formě (tištěné) kopie, např. faktury či účtenky, viz čl. 29 odst. 3 nařízení CLP. Pokud se nákup takových látek či směsí uskuteční jindy než při jejich dodání zákazníkovi, je rovněž možné zvážit poskytnutí příbalového letáku obsahujícího příslušné informace o označování při dodání látky nebo směsi nebo zaslání informací e-mailem.

Toto ustanovení se však vztahuje pouze na několik látek:

- hotovou cementovou směs a beton v mokrém stavu.

Kombinovaný obal pro hořlavou kapalinu kat. 2

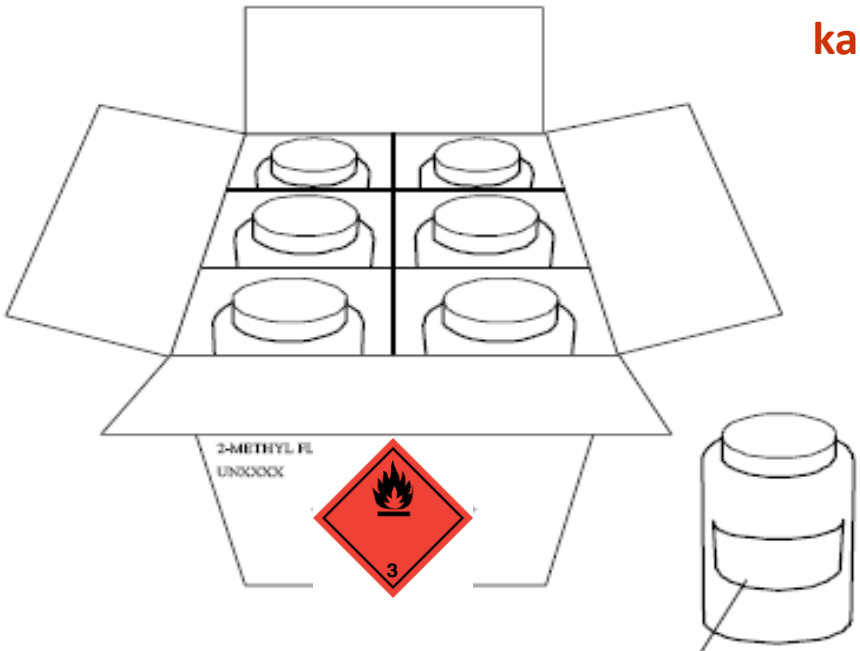

2-METHYL FLAMMALINE

Product Identifier

(see 1.4.10.5.2 (d))

SIGNAL WORD (see 1.4.10.5.2 (a))

Hazard Statements (see 1.4.10.5.2 (b))

Precautionary Statements (see 1.4.10.5.2 (c))

Additional information as required by the competent authority as appropriate.

Supplier Identification (see 1.4.10.5.2 (e))

Kombinovaný obal pro specifickou orgánovou toxicitu a hořlavou kapalinu kat. 2

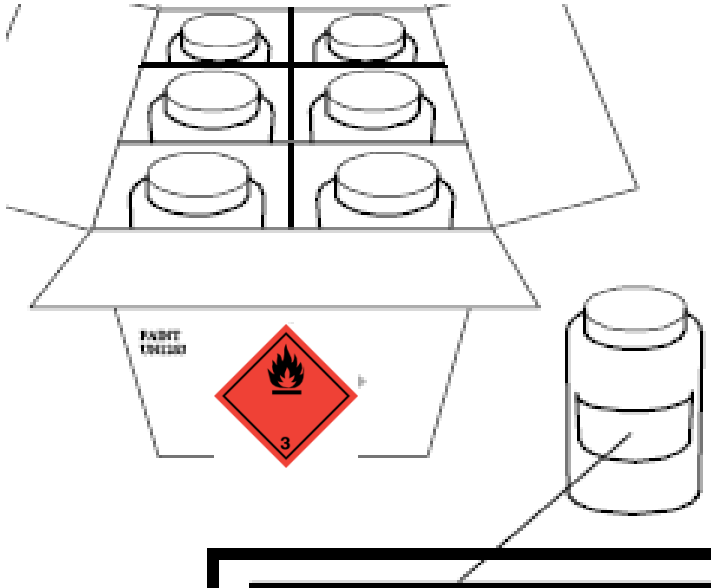

PAINT (FLAMMALINE, LEAD CHROMOMIUM)

Product Identifier

(see 1.4.10.5.2 (d))

SIGNAL WORD (see 1.4.10.5.2 (a))

Hazard Statements (see 1.4.10.5.2 (b))

Precautionary Statements (see 1.4.10.5.2 (c))

Additional information as required by the competent authority as appropriate.

Supplier Identification (see 1.4.10.5.2 (e))

Kombinovaný obal pro kožní dráždivost kat. 2 a oční dráždivost kat. 2

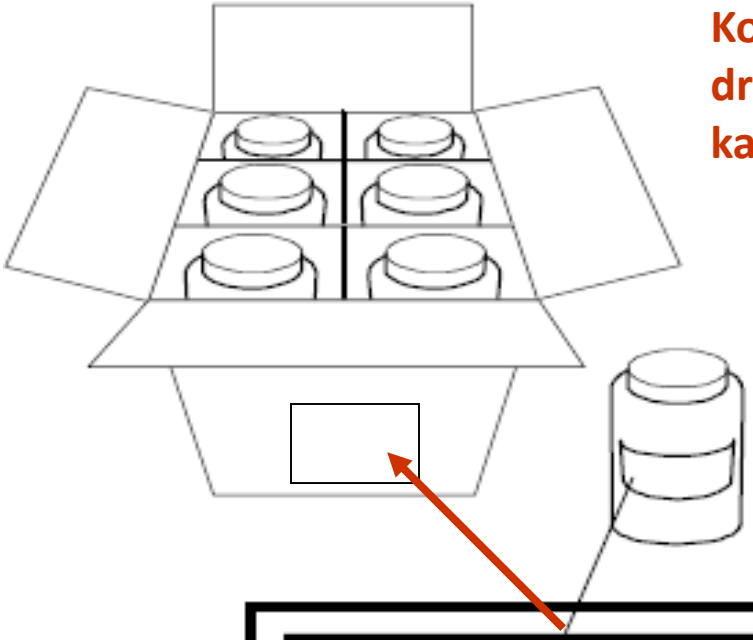

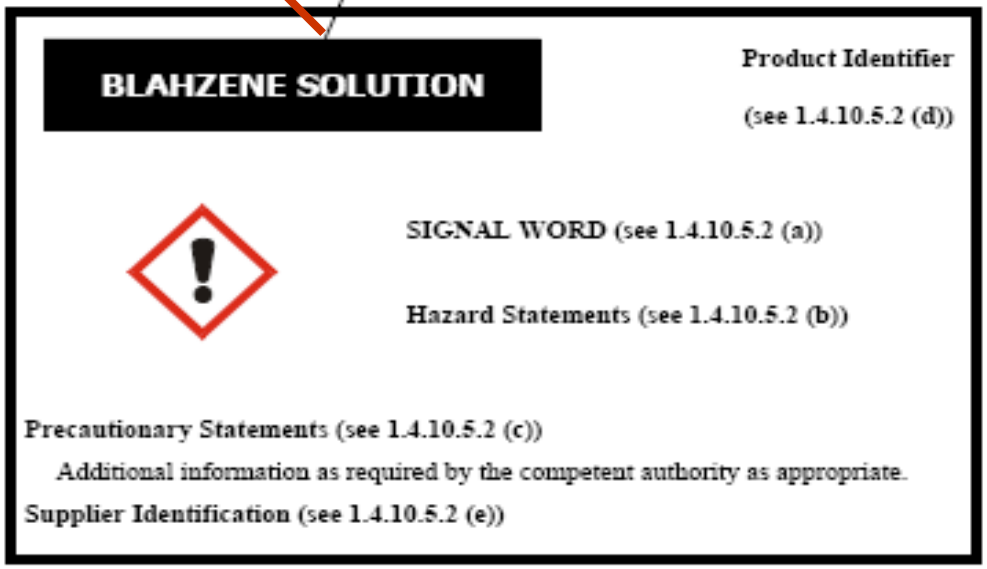

Poznámka:

Dle GHS nemusí být označen vnější obal.

Jeden obal pro hořlavou kapalinu kat. 2

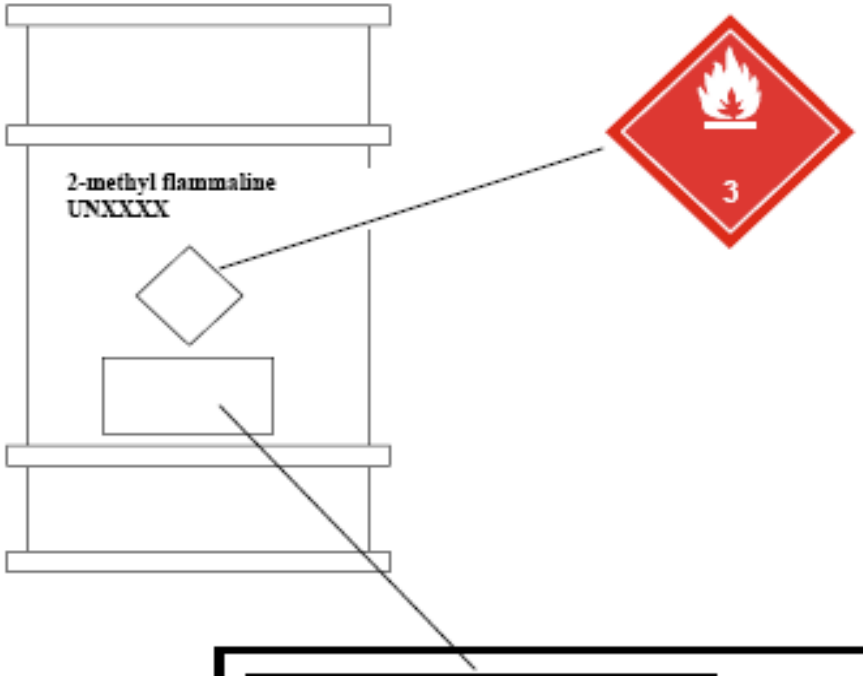

Může být uveden, ale nemusí

2-METHYL FLAMMALINE

Product Identifier

(see 1.4.10.5.2 (d))

SIGNAL WORD (see 1.4.10.5.2 (a))

Hazard Statements (see 1.4.10.5.2 (b))

Precautionary Statements (see 1.4.10.5.2 (c))

Additional information as required by the competent authority as appropriate.

Supplier Identification (see 1.4.10.5.2 (e))

Jeden obal pro specifickou orgánovou toxicitu a hořlavou kapalinu kat. 2

Může být uveden, ale nemusí

PAINT (METHYL FLAMMALINE, LEAD CHROMOMIUM

Product Identifier

(see 1.4.10.5.2 (d))

SIGNAL WORD (see 1.4.10.5.2 (a))

Hazard Statements (see 1.4.10.5.2 (b))

Precautionary Statements (see 1.4.10.5.2 (c))

Additional information as required by the competent authority as appropriate.

Supplier Identification (see 1.4.10.5.2 (e))

Jeden obal pro kožní dráždivost kat. 2 a oční dráždivost kat. 2

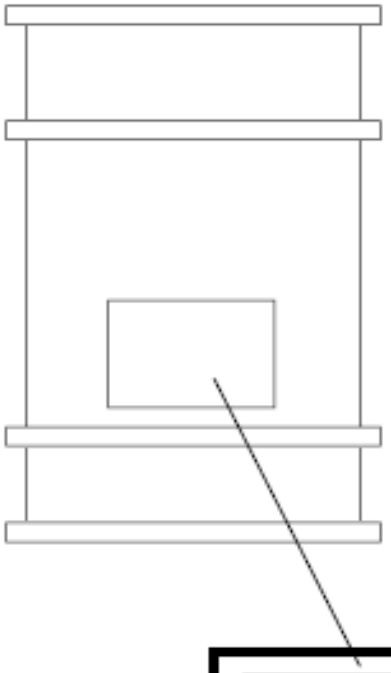

BLAHZENE SOLUTION

Product Identifier

(see 1.4.10.5.2 (d))

SIGNAL WORD (see 1.4.10.5.2 (a))

Hazard Statements (see 1.4.10.5.2 (b))

Precautionary Statements (see 1.4.10.5.2 (c))

Additional information as required by the competent authority as appropriate.

Supplier Identification (see 1.4.10.5.2 (e))

Výstražné symboly nebezpečnosti

Identifikátory výrobku

HEPTANE

Isoheptane, EC-number: 250-610-8

Company XYC
Alphabet Street
Number Town
Code ABCD
Phone: +353 1 0000000

Identifikace dodavatele

Signální slovo

Danger

Danger

Highly flammable liquid and vapour. May be fatal if swallowed and enters airways. Causes skin irritation. May cause drowsiness or dizziness. Very toxic to aquatic life with long lasting effects.

Standardní věty o nebezpečnosti

Keep away from heat/sparks/open flames/hot surfaces. – No smoking. Store in a well-ventilated place. Keep container tightly closed. Avoid breathing dust/fume/gas/mist/vapours/spray. Wear protective gloves/protective clothing/eye protection/face protection. IF SWALLOWED: Immediately call a POISON CENTER or doctor/physician. Do NOT induce vomiting. IF INHALED: Remove victim to fresh air and keep at rest in a position comfortable for breathing. Avoid release to the environment. Collect spillage.

Pokyny pro bezpečné zacházení

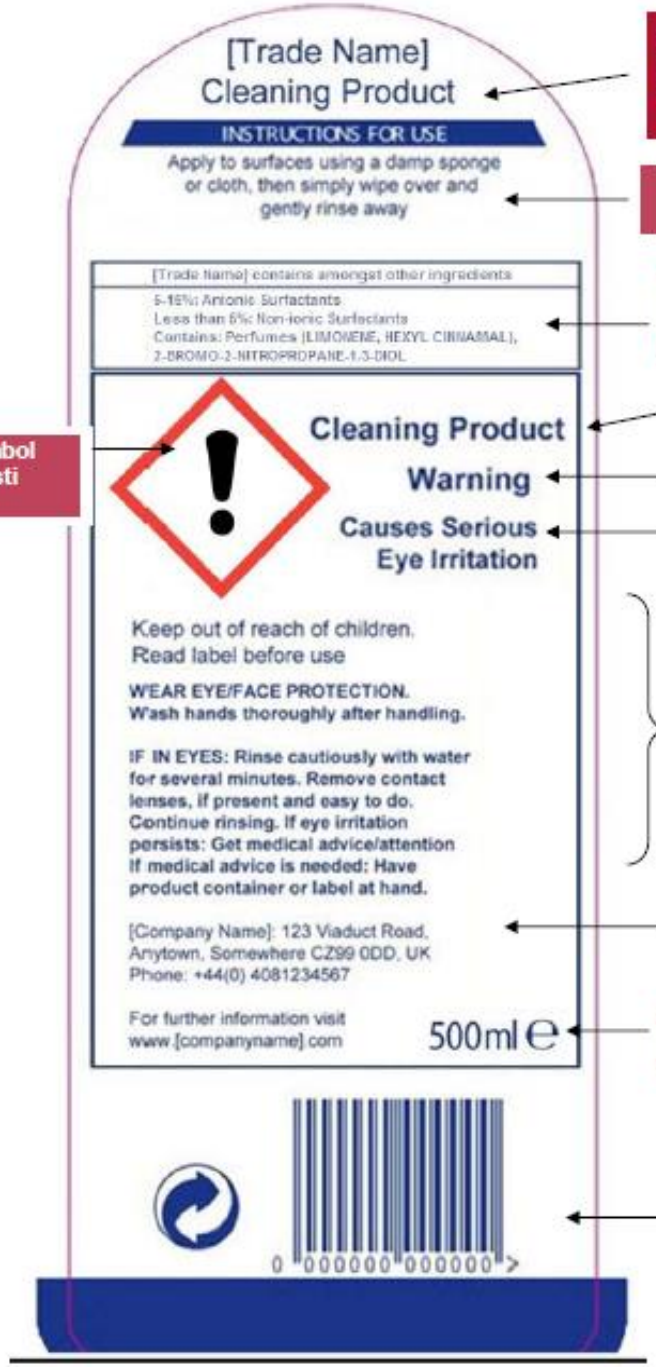

Identifikátory výrobku (obchodní název a označení směsi)

Nepovinné doplňující informace

Povinné doplňující informace

Identifikátor výrobku (označení směsi)

Výstražný symbol nebezpečnosti

Signální slovo

Standardní věta o nebezpečnosti

Pokyny pro bezpečné zacházení

Identifikace dodavatele

Jmenovité množství

Nepovinné doplňující informace

Identifikátory výrobku

Výstražné symboly nebezpečnosti

Signální slovo

Lithium

EC No 231-102-5

Danger

In contact with water releases flammable gases which may ignite spontaneously.
Causes severe skin burns and eye damage.

Standardní věty o nebezpečnosti

Reacts violently with water.

Doplňující standardní věta o nebezpečnosti EUH014

Wear protective gloves/protective clothing/eye protection/face protection. Brush off loose particles from skin. Immerse in cool water.

IF SWALLOWED: Rinse mouth. Do NOT induce vomiting. Immediately call a POISON Center or doctor/physician. IF ON SKIN (or hair): Remove / Take off immediately all contaminated clothing. Rinse skin with water / shower. IF IN EYES: Rinse cautiously with water for several minutes. Remove contact lenses, if present and easy to do. Continue rinsing.

Pokyny pro bezpečné zacházení

Metaflam GmbH, Marie-Curie-Street 1, D-11111 Hochtiefen, phone +49 4545 38899

Identifikace dodavatele

Identifikátor výrobku

Výstražný symbol nebezpečnosti

Nepovinné doplňující informace

PAINTCO SATIN WHITE Product code 123456

Krasvaste zijdeglanslack - Couche de finition satinée résistante à l'abrasion - Scratch-resistant satin finish

NL:	X Straat, 9999 YZ Stad, Tel. 0111-222333 www.paintco.nl
BE:	Rue Y, B-9999 Ville, Tel. 045-678910 www.paintco.be
GB:	Z Street, Town XY 99 9YZ, Tel. 012-345678 www.paintco.co.uk

Identifikace dodavatele

Waarschuwing. Ontvlambare vloeistof en damp.
Buiten het bereik van kinderen houden. Verwijderd houden van warmte/vonken/open vuur/hete oppervlaken. - Niet roken. Inhoud/verpakking afvoeren naar een inzamelpunt bij de gemeente. Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden.

Attention. Liquide et vapeurs inflammables.
Tenir hors de portée des enfants. Tenir à l'écart de la chaleur/des étincelles/des flammes nues/des surfaces chaudes. - Ne pas fumer. Eliminer le contenu/récipient au point de collecte municipale. En cas de consultation d'un médecin, garder à disposition le récipient ou l'étiquette.

Warning. Flammable liquid and vapour.
Keep out of reach of children. Keep away from heat/sparks/open flames/hot surfaces. - No smoking. Dispose of contents/container at the municipal collection point. If medical advice is needed, have product container or label at hand.

Signální slovo, standardní věty o nebezpečnosti a pokyny pro bezpečné zacházení ve třech jazycích

EU grenswaarde voor dit product (cat.A/d): 300 g/l.
Dit product bevat maximaal 300 g/l VOS.
Valeur limite en UE pour ce produit (cat.A/d): 300 g/l.
Ce produit contient au maximum 300 g/l COV.
EU limit for this product is (cat.A/d): 300 g/l.
This product contains max 300 g/l VOC.

EWC: 080111

1L

Povinné doplňující informace podle směrnice o těkavých organických sloučeninách

Nepovinné doplňující informace

Jmenovité množství

Označení výrobku (identifikátor výrobku)

Informace, jejichž uvedení je povinné podle čl. 16 odst. 1 písm. c), i), j) a k) směrnice 91/414/EHS

Example Product
Liquid

HERBICIDE

For weeding corn, stubble and grasslands.
Use against perennial broadleaf weeds

Supplier
Crop Protection Company
Weedstrasse 254
EU-6543 EU Country
Tel: 034 678 9855

1 litre

Identifikace dodavatele

Example Product

Emergency phone number: 012 345 6542

Contains 480g/l (40.3%) [name of active substance]
Authorisation number: 1234567-9
For weeding in corn (0.6l/ha), against broadleaf perennials (1 l/ha) and for the clearing of fallow land (0.6l/ha)

Warning

Causes serious eye irritation

If eye irritation persists: Get medical advice/attention

Wear protective gloves and eye/face protection

To avoid risks to human health and the environment, comply with the instructions for use

To protect aquatic organisms, respect an unsprayed bufferzone of 5m to non-agricultural land/surface water bodies

Do not contaminate water with the product or its contrainer

[directions for safe disposal of the product and the package]

Read accompanying instructions before use

Výstražný symbol podle nařízení CLP, signální slovo, standardní věta o nebezpečnosti a pokyny pro bezpečné zacházení

EUH401 a další informace, jejichž uvedení je povinné podle čl. 16 odst. 1) písm. h), o) a p) směrnice 91/414/EHS

[batch no.] | Cont. 1 litre

Nepovinné dodatečné symboly

Rozkládací brožura, odnímatelná za pomoci odtržení z obalu: obsahuje informace, které odrážejí čl. 16 odst. 1 písm. l), m) a n) směrnice 91/414/EHS (nezobrazeno)

Čisté množství a číslo šarže podle čl. 16 odst. 1 písm. d) a e) směrnice 91/414/EHS

1000000025 K12345678 808 25 ml

Lot

Exp. date: 31.12.11

pro analysi
ACS

n-Hexan
för analys
n-heksaani

Index-No: 601-037-00-0

Company S.A., City, 80766
EU, www.company.com
Tel. +41(0)1234 56-7890

Fara. Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna. Misstänks kunna skada fertiliteten. Vid FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFT-INFORMATIONSCENTRAL eller läkare. Framkalla inte kräkning.

Vaara. Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä. JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin. Ei saa oksennuttaa.

Nebyly vynechány žádné symboly; je uvedena celá řada výstražných symbolů nebezpečnosti

Výjimky pro malé obaly: omezený soubor standardních vět o nebezpečnosti a pokynů pro bezpečné zacházení, které jsou na štítku seskupeny podle jazyka.

Vzhledem k omezenému prostoru na obalech o malém objemu nelze uvést výstražné symboly o minimální požadované velikosti 1 cm ^{2}!

199999925 K12345678 808 125 g
Lot

min. shelf life: **31.12.11**

[substance name]

GR for analysis

CAS No xxxx-yy-z

Danger. May cause cancer. May cause genetic defects. May damage fertility or the unborn child. Fatal if inhaled. Toxic if swallowed. Causes severe skin burns and eye damage. May cause allergy or asthma symptoms or breathing difficulties if inhaled. May cause an allergic skin reaction. Causes damage to organs through prolonged or repeated exposure. Obtain special instructions before use. IF exposed: Immediately call a POISON CENTER or doctor/physician. IF INHALED: If breathing is difficult, remove victim to fresh air and keep at rest in a position comfortable for breathing. Wear protective gloves/protective clothing/eye protection/face protection. In case of inadequate ventilation, wear respiratory protection.

Fa. Muster KG, Musterdorf,
Germany, www.mcwustermann.de
Tel. +49(0)1234 56-7890

Z důvodu závažnosti nebezpečností není výrazné omezení výstražných symbolů nebezpečnosti možné. Počet pokynů pro bezpečné zacházení byl však výrazně omezen.

Praktické příklady – NaCN

LUČEBNÍ ZÁVODY DRASLOVKA, a.s. KOLÍN, Havlíčkova 605, 280 99 Kolín IV
Tel.: +420 321 335 246

Sodium cyanide (kyanid sodný)

Indexové číslo: 006-007-00-5 kyanid sodný min. 98 %

NEBEZPEČÍ

Při požití může způsobit smrt. Při styku s kůží může způsobit smrt. Při vdechování může způsobit smrt. Způsobuje poškození orgánů (mozku, srdce, varlat). Způsobuje poškození orgánů (štítné žlázy) při prodloužené nebo opakované expozici. Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky. Uvolňuje vysoce toxický plyn při styku s kyselinami.

Při používání tohoto výrobku nejezte, nepijte ani nekuřte. Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Používejte ochranné rukavice/ ochranný oděv/ ochranné brýle/obličejový štít. PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO nebo lékaře. JE-LI NA KŮŽI: Omyjte velkým množstvím mýdla a vody. PŘI VDECHNUTÍ: Přeneste postiženého na čerstvý vzduch a ponechte jej v klidu v poloze vhodné pro pohodlné dýchání. Skladujte na dobře větraném místě. Uchovávejte obal těsně uzavřený.

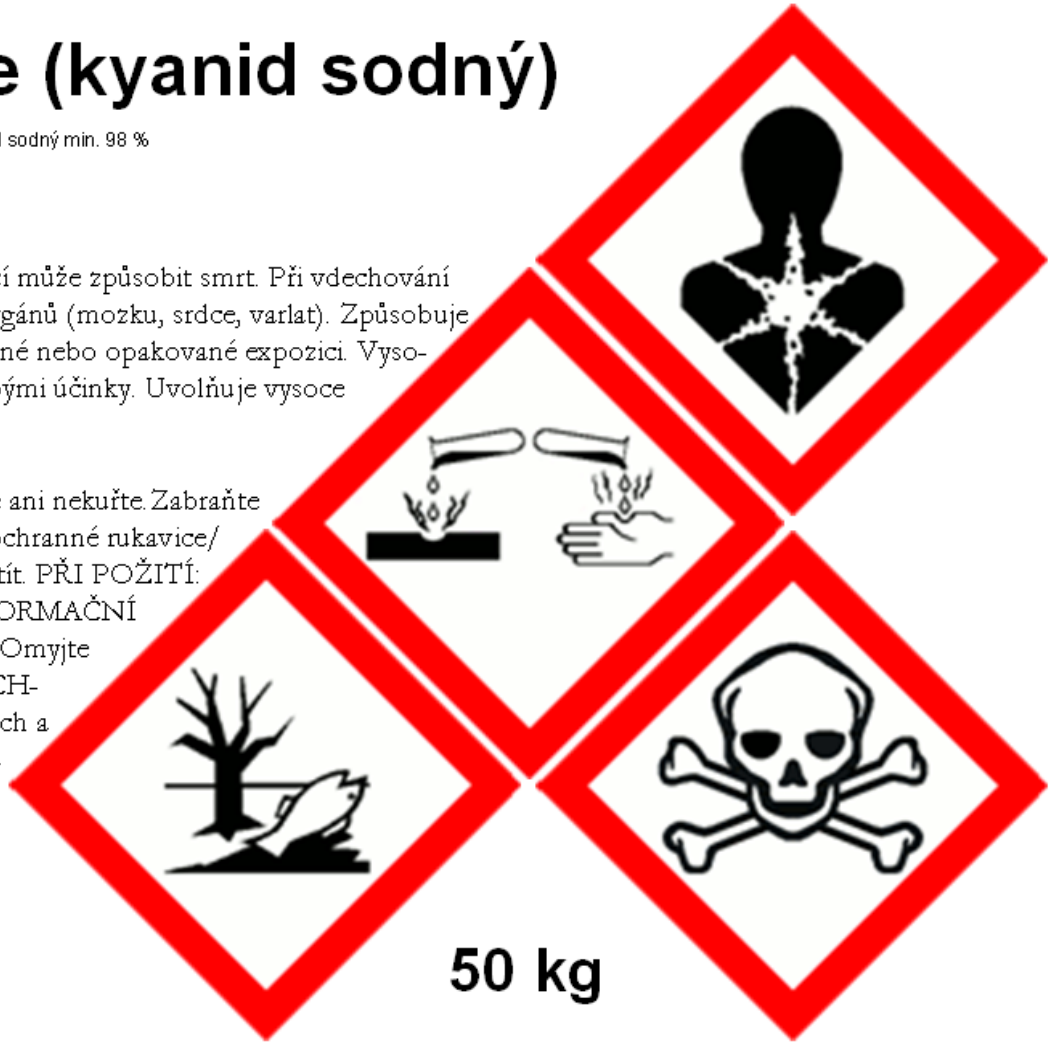

H290 Může být korozivní pro kovy

50 kg

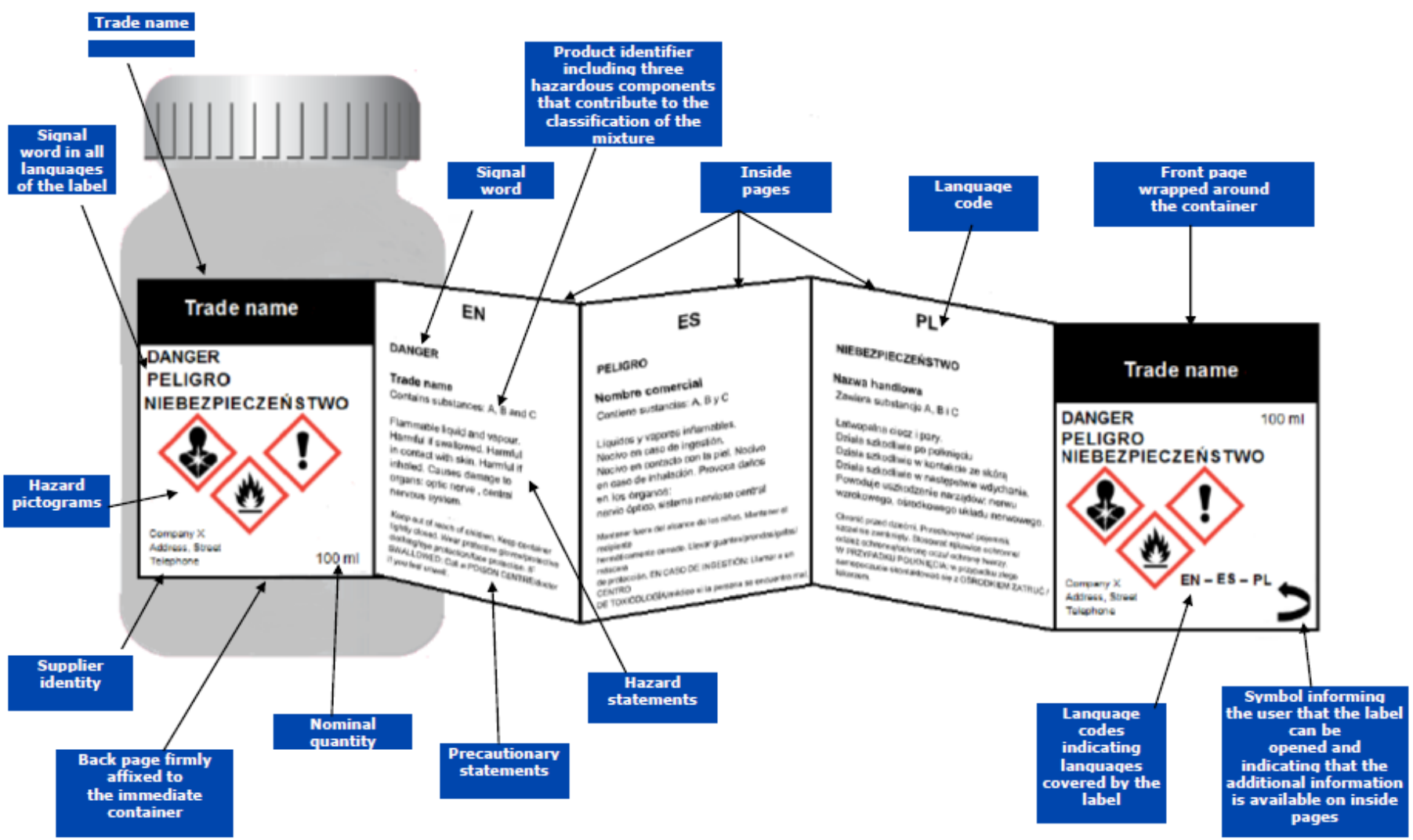
Trade name
Signal word in all languages of the label
Product identifier including three hazardous components that contribute to the classification of the mixture
Signal word
Inside pages
Language code
Front page wrapped around the container
Trade name
DANGER
PELIGRO
NIEBEZPIECZEŃSTWO
Company X
Address, Street
Telephone
100 ml
EN
DANGER
Trade name
Contains substances: A, B and C
ES
PELIGRO
Nombre comercial
Contiene sustancias: A, B y C
PL
NIEBEZPIECZEŃSTWO
Nazwa handlowa
Zawiera substancje A, B i C
Trade name
DANGER
PELIGRO
NIEBEZPIECZEŃSTWO
100 ml
Company X
Address, Street
Telephone
EN – ES – PL
Hazard pictograms
Supplier identity
Back page firmly affixed to the immediate container
Nominal quantity
Precautionary statements
Hazard statements
Language codes indicating languages covered by the label
Symbol informing the user that the label can be opened and indicating that the additional information is available on inside pages

Jeden obal pro přepravu i „chemii“ .

Použita přepravní značka pro nebezpečnost pro vodní prostředí

a současně i značka CLP.

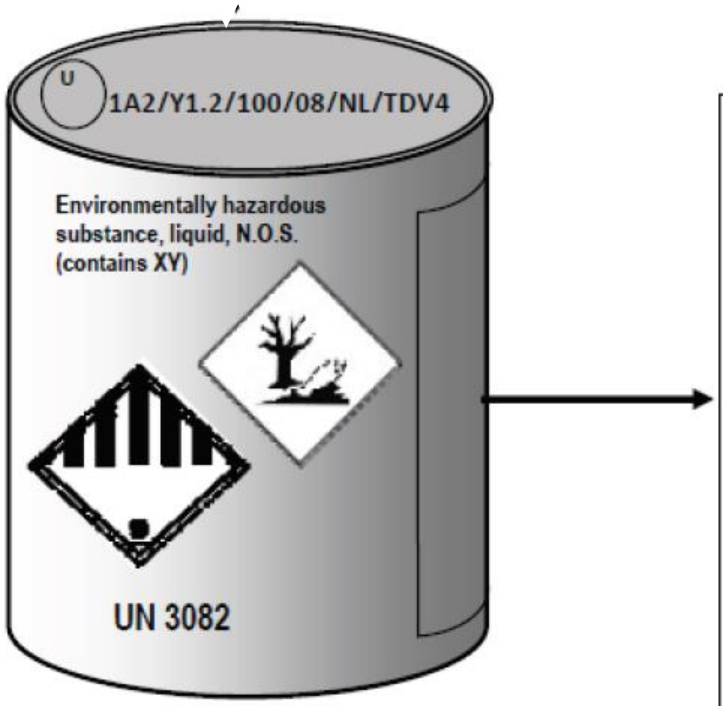

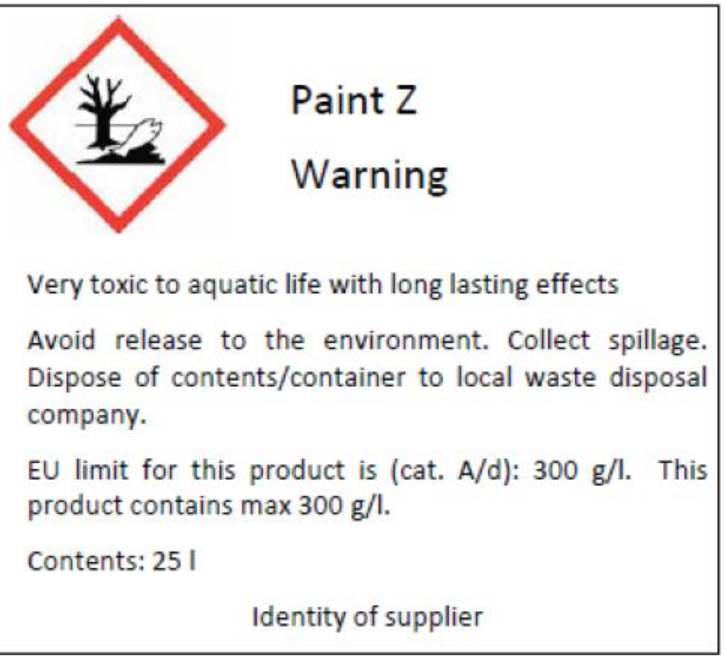

Jeden obal pro přepravu i „chemii“ .

Použita pouze značka pro nebezpečnost pro vodní prostředí

Může být uveden, ale nemusí

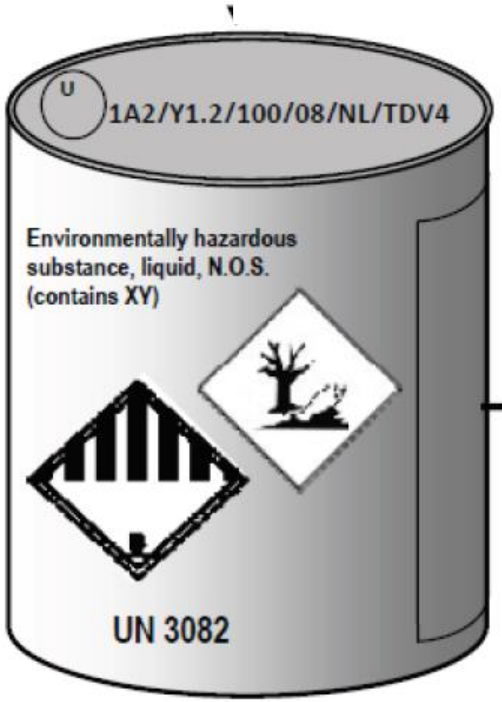

Paint Z

Warning

Very toxic to aquatic life with long lasting effects

Avoid release to the environment. Collect spillage. Dispose of contents/container to local waste disposal company.

EU limit for this product is (cat. A/d): 300 g/l. This product contains max 300 g/l.

Contents: 25 l

Identity of supplier

Souvislosti označování dle ADR a CLP

„chemie“

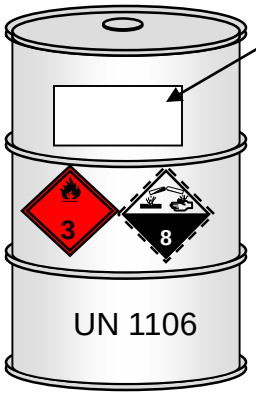

Ocelový sud

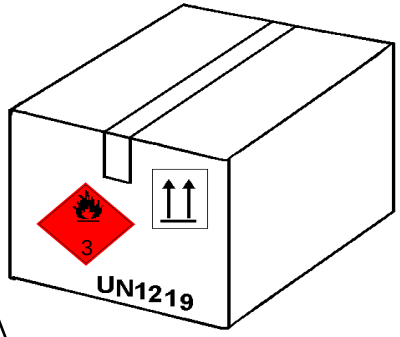

Bedna z lepenky

Flexibilní IBC

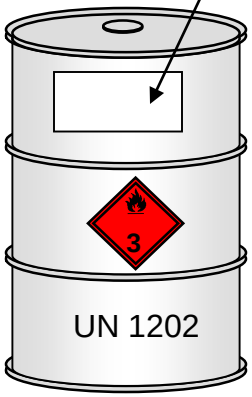

Ocelový sud

Plastový kanystr

Kovový IBC

Společný obal přepravní a chemický

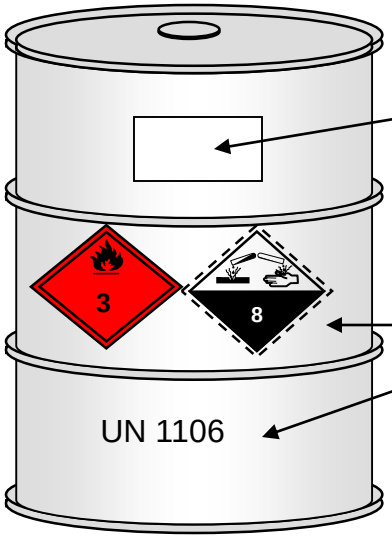

Označení „chemie“

Označení pro přepravu

Směs 1	**Nebezpečí**
H-věty	Dodavatel:
P-věty	

Směs 1	**Nebezpečí**
H-věty	Dodavatel:
P-věty	

Pokud jsou bezpečnostní značky ADR zástupné, nemusí být umístěny v chemickém štítku, ale mohou.

Označen ze dvou protilehlých stran ADR

„Chemický štítek“ stačí jeden

Plastový IBC kontejner

Označování transportních obalových souborů

Transportní obalový soubor musí být označen nápisem a bezpečnostní značkou podle požadavků na kusy, jako každý kus v něm obsažený, ledaže by nápisy a bezpečnostní značky všech nebezpečných věcí obsažených v transportním obalovém souboru byly zvenku viditelné. Jestliže je pro různé kusy požadována stejná bezpečnostní značka, může být transportní obalový soubor opatřen pouze jednou.

Další označení bude: „**PŘEPRAVNÍ OBALOVÝ SOUBOR**“ + (AJ nebo Ně nebo Fr)

a UN číslo s předřazenými písmeny „UN“

Sudy na paletě připáskované

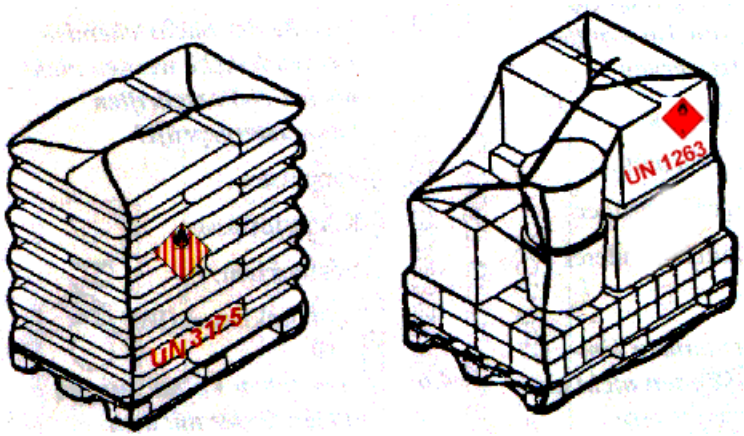

Kusy na paletě smršťovací fólie

Sudy na paletě černá fólie

Doplňková bezpečnostní značka pro látky klasifikované jako

N R50, N R50/53, N R51/53 nebo dle CLP nebezpečný pro vodní prostředí akutně, chronicky kategorie 1 a kategorie 2

Značka pro látky ohrožující životní prostředí musí odpovídat dále uvedenému obrázku. Její rozměry musí být 100 mm x 100 mm, kromě případu, kdy kusy jsou takových rozměrů, že mohou být opatřeny jen menšími značkami.

Symbol (ryba a strom): černý na bílém nebo vhodném kontrastním podkladu“.

Pozor dle ADR již neplatný symbol

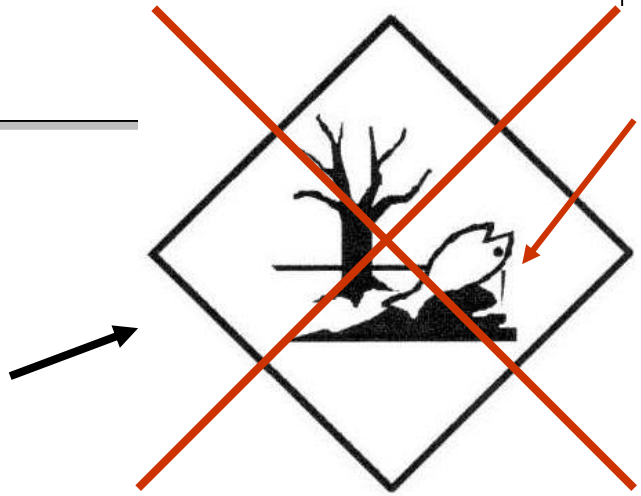

Nahrazen symbol CLP

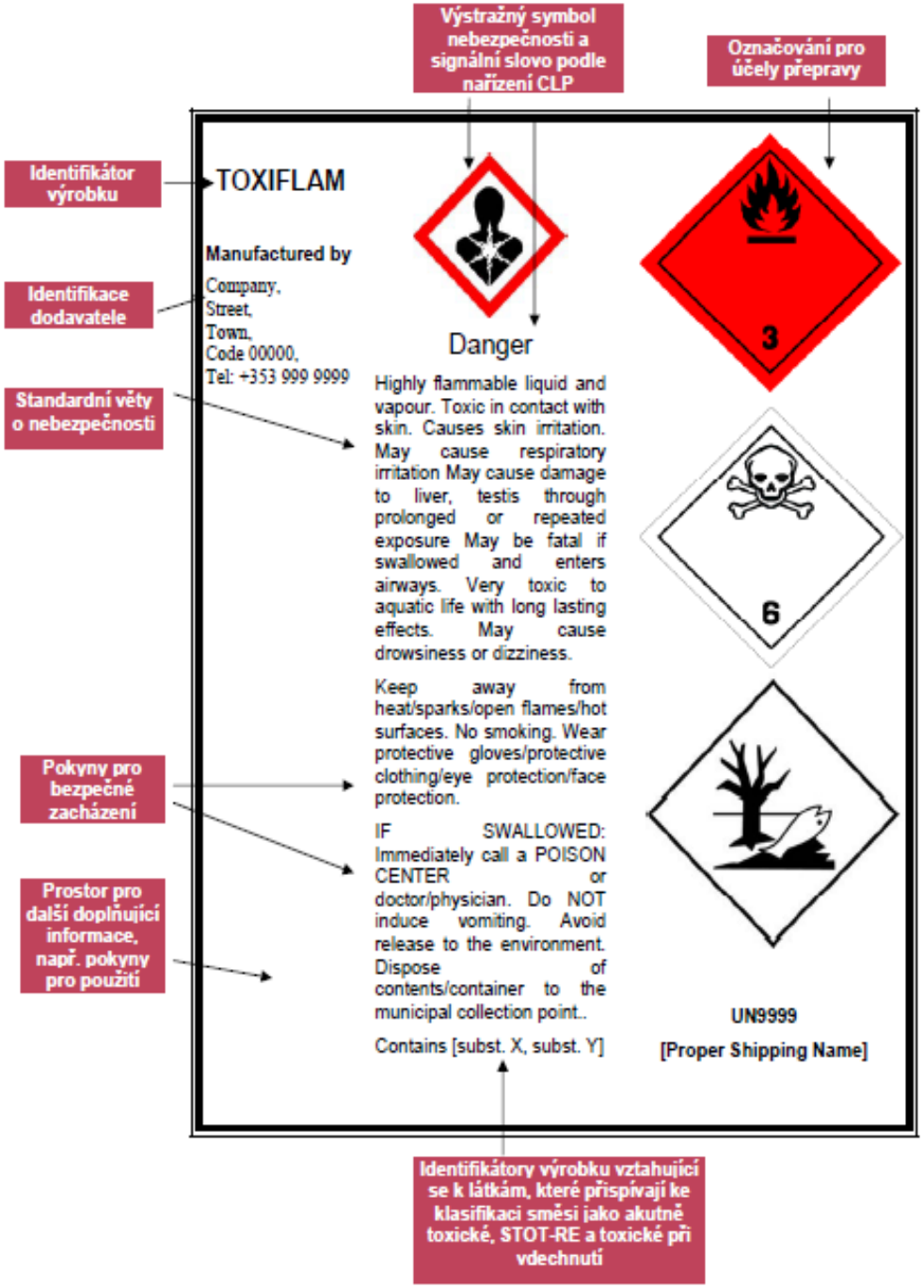

Bezpečnostní list

Článek 31

Dodavatel látky nebo směsi poskytne příjemci látky nebo směsi bezpečnostní list sestavený v souladu s přílohou II, pokud:

a) látka nebo směs **splňuje kritéria pro klasifikaci jako nebezpečná** podle nařízení (ES) č. 1272/2008

b) je látka **perzistentní, bioakumulativní a toxická nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní** podle kritérií stanovených v příloze XIII nebo

c) je látka z důvodů jiných než těch, které jsou uvedeny v písmenech a) a b), **zahrnuta do seznamu SVHC látek**

Článek 31

Dodavatel poskytne příjemci na jeho žádost bezpečnostní list, sestavený v souladu s přílohou II, pokud směs nesplňuje kritéria pro klasifikaci jako nebezpečná podle hlav I a II nařízení (ES) 1272/2008, avšak obsahuje

a) **v individuální koncentraci ≥ 1 % hmotnostní alespoň jednu látku, která představuje nebezpečí pro lidské zdraví nebo životní prostředí,** nebo

b) **v individuální koncentraci ≥ 0,1 % hmotnostní alespoň jednu látku, která je CMR 1A nebo 1B, Skin Sens. 1, Resp. Sens. 1 nebo má účinky na laktaci**

c) **v individuální koncentraci ≥ 0,1 % hmotnostní alespoň jednu látku, která je perzistentní, bioakumulativní a toxická (PBT) nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (vPvB) nebo byla z důvodů jiných než těch, které jsou uvedeny v písmenu a), zahrnuta do seznamu SVHC,** nebo

c) **látku, pro kterou jsou stanoveny expoziční limity Společenství pro pracovní prostředí. (Dle směrnic 39/2000 a 15/2006)**

Kdy ještě?

Na základě klasifikačních kritérií jsou podmínky u některých klasifikovaných látek upřesněny.

Kritéria, kdy musí být látky uvedena v oddíle 3.2 jako složka směsi jsou v následující tabulce.

Současně jsou tím upraveny obecné limity z článku 31 pro poskytnutí bezpečnostního listu.

Třída a kategorie nebezpečnosti	Koncentrační Limit v %
Akutní toxicita, kategorie 1,2 a 3	≥ 0,1
Akutní toxicita, kategorie 4	≥ 1
Žíravost/dráždivost pro kůži, kategorie 1, podkategorie 1 A, 1B, 1C a kategorie 2 **Ovlivňuje aditivita**	≥ 1
Vážné poškození očí/podráždění očí, kategorie 1 a 2	≥ 1
Senzibilizace dýchacích cest/senzibilizace kůže **1A = 0,01 %**	≥ 0,1
Mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1 A a 1B	≥ 0,1
Mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 2	≥ 1

Třída a kategorie nebezpečnosti	Koncentrační Limit v %
Karcinogenita kategorie 1 A, 1B a 2	≥ 0,1
Toxicita pro reprodukci, kategorie 1 A, 1B, 2 a účinky na laktaci nebo prostřednictvím laktace	≥ 0,1
Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice, kategorie 1 a 2	≥ 1
Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice, kategorie 1 a 2	≥ 1
Nebezpečnost při vdechnutí	≥ 10

U kat. 2 klasifikace od 1%

U kat. 1 klasifikace od 0,3 %, U kat. 2 klasifikace od 3%

Třída a kategorie nebezpečnosti	Koncentrační Limit v %
Nebezpečnost pro vodní prostředí – akutní, kategorie 1 M faktor	≥ 0,1
Nebezpečnost pro vodní prostředí – chronická, kategorie 1 M faktor	≥ 0,1
Nebezpečnost pro vodní prostředí – chronická, kategorie 2, 3 a 4	≥ 1
Nebezpečnost pro ozonovou vrstvu	≥ 0,1

Článek 31

Bezpečnostní list nemusí být dodán, jsou-li nebezpečné látky nebo směsi nabízeny nebo prodávány široké veřejnosti společně s dostatečnými informacemi, které uživatelům umožní přijmout nezbytná opatření s ohledem na ochranu lidského zdraví, bezpečnost a životní prostředí, a pokud jej následný uživatel nebo distributor nevyžaduje.

(poněkud kolizní s čl. 35, viz později)

Článek 31

Nerozhodne-li daný členský stát jinak, dodává se bezpečnostní list v úředním jazyce nebo jednom z úředních jazyků každého členského státu, v němž je látka nebo směs uvedena na trh.

Bezpečnostní list se poskytuje zdarma v tištěné nebo elektronické podobě nejpozději v den, kdy je látka nebo směs poprvé dodána.

Článek 31

Bezpečnostní list je opatřen datem a obsahuje tyto položky – oddíly :

Oddíl 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku; (4 pododdíly)

Oddíl 2: Identifikace nebezpečnosti; (3 pododdíly)

Oddíl 3: Složení/informace o složkách; (2 pododdíly – možnost výběru)

Oddíl 4: Pokyny pro první pomoc; (3 pododdíly)

Oddíl 5: Opatření pro hašení požáru; (3 pododdíly)

Oddíl 6: Opatření v případě náhodného úniku; (4 pododdíly)

Oddíl 7: Zacházení a skladování; (3 pododdíly)

Oddíl 8: Omezování expozice/osobní ochranné prostředky; (2 pododdíly)

Oddíl 9: Fyzikální a chemické vlastnosti; (2 pododdíly)

Oddíl 10: Stálost a reaktivita; (6 pododdíly)

Oddíl 11: Toxikologické informace; (1 pododdíly)

Oddíl 12: Ekologické informace; (6 pododdíly)

Oddíl 13: Pokyny pro odstraňování; (1 pododdíly)

Oddíl 14: Informace pro přepravu; (7 pododdíly)

Oddíl 15: Informace o předpisech; (2 pododdíly)

Oddíl 16: Další informace. (nejsou pododdíly)

Článek 31

Každý účastník dodavatelského řetězce, který musí vypracovat zprávu o chemické bezpečnosti (> 10 t/rok, nebo následný uživatel, který neuplatnil žádost o zařazení jeho použití mezi určená použití)**, uvede příslušné scénáře expozice v příloze bezpečnostního listu zahrnující určená použití.**
(scénář je povinností pro registrovanou látku pokud se neuplatňují výjimky)

Každý následný uživatel při sestavování svého vlastního bezpečnostního listu pro určená použití zahrne příslušné scénáře expozice a využije další náležité informace z bezpečnostního listu, který mu byl dodán.

Každý distributor při sestavování svého vlastního bezpečnostního listu pro použití, pro něž předal informace svému dodavateli, předá příslušné scénáře expozice a využije další náležité informace z bezpečnostního listu, který mu byl dodán.

Článek 31

Dodavatelé bezpečnostní list neprodleně aktualizují,

a) jakmile jsou k dispozici nové informace, které mohou ovlivnit opatření k řízení rizik, nebo nové informace o nebezpečnosti;

b) po udělení nebo zamítnutí povolení;

c) po uložení omezení.

Nová verze opatřená datem a označená jako „Revize: (datum)“ se poskytuje zdarma v tištěné nebo elektronické podobě všem předchozím příjemcům, kterým byly látka nebo směs dodány během předchozích dvanácti měsíců. Veškeré aktualizace provedené po registraci obsahují registrační číslo.

Článek 31

Každý účastník dodavatelského řetězce, který musí provést posouzení chemické bezpečnosti látky, zajistí, aby informace v bezpečnostním listu byly v souladu s informacemi v tomto posouzení.

Je-li pro **směs sestaven bezpečnostní list a účastník dodavatelského řetězce připravil posouzení chemické bezpečnosti směsi , postačuje, odpovídají-li údaje v bezpečnostním listu zprávě o chemické bezpečnosti pro danou směs na místo zprávy o chemické bezpečnosti pro každou látku obsaženou ve směsi .**

Článek 32

(Povinnost sdělovat informace ve směru dodavatelského řetězce pro látky samotné nebo obsažené ve směsích, u nichž se nevyžaduje bezpečnostní list.)

Každý dodavatel látky samotné nebo obsažené v směsi, který nemá povinnost dodávat bezpečnostní list, poskytne příjemci tyto informace:

a) registrační čísla, jsou-li k dispozici, pro všechny látky, u nichž se sdělují informace podle písmene b), c) nebo d) tohoto odstavce;

b) zda látka podléhá povolení a podrobné údaje o povolení uděleném nebo zamítnutém;

c) podrobné údaje o jakýchkoli omezeních

d) veškeré další dostupné a významné informace o látce, které jsou nezbytné pro stanovení a uplatňování patřičných opatření k řízení rizik

Článek 32

Tyto informace se poskytují zdarma v tištěné nebo elektronické podobě nejpozději při prvním dodání látky samotné nebo obsažené ve směsi.

Dodavatelé je neprodleně aktualizují,

a) jakmile jsou k dispozici nové informace, které mohou ovlivnit opatření k řízení rizik, nebo nové informace o nebezpečnosti;

b) po udělení nebo zamítnutí povolení;

c) po uložení omezení.

Tyto aktualizované informace se dále poskytují zdarma v tištěné nebo elektronické podobě všem předchozím příjemcům, kterým byly látka nebo **směs dodány během předchozích dvanácti měsíců.**

Veškeré aktualizace provedené po registraci obsahují registrační číslo

Článek 34

(Povinnost sdělovat informace o látkách a směsích proti směru dodavatelského řetězce).

Každý účastník dodavatelského řetězce s látkou nebo směsi sdělí nejbližšímu účastníkovi nebo distributorovi proti směru dodavatelského řetězce tyto informace:

a) nové informace o nebezpečných vlastnostech bez ohledu na dotčená použití;

b) veškeré další informace, které by mohly zpochybnit vhodnost opatření k řízení rizik stanovených v jemu dodaném bezpečnostním listu a které jsou sdělovány pouze pro určená použití.

Distributoři předávají tyto informace nejbližšímu účastníkovi nebo distributorovi proti směru dodavatelského řetězce.

Článek 35

Přístup k informacím pro pracovníky

Zaměstnavatelé umožní pracovníkům a jejich zástupcům **přístup k informacím** poskytnutým v souladu s články 31 (podmínky poskytování BL) a 32 (poskytnutí informací) ohledně látek nebo směsí, **které pracovníci používají nebo jejichž účinkům mohou být během své práce vystaveni.**

Článek 36
(Povinnost uchovávat informace).

Každý výrobce, dovozce, následný uživatel a distributor shromažďuje a uchovává veškeré informace, které vyžaduje pro plnění svých povinností podle tohoto nařízení, po dobu nejméně deseti let poté, co látku nebo směs naposledy vyrobil, dovezl, dodal nebo použil.
Tento výrobce, dovozce, následný uživatel nebo distributor na požádání tyto informace neprodleně předloží nebo je zpřístupní příslušnému orgánu členského státu, v němž je usazen, nebo agentuře.

Pokud žadatel o registraci, následný uživatel nebo distributor ukončí svou činnost nebo ji celou či její část převede na třetí osobu, je osoba odpovědná za likvidaci podniku žadatele, následného uživatele nebo distributora nebo za převzetí odpovědnosti za uvedení dotčené látky nebo směsi na trh **vázána povinností podle odstavce 1 namísto žadatele o registraci, následného uživatele nebo distributora.**

Příloha II

BEZPEČNOSTNÍ LIST

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 830/2015

platná od 28.5.2015

Článek 1 (830/2015)

Příloha II nařízení (ES) č. 1907/2006 ve znění čl. 59 bodu 5 nařízení (ES) č. 1272/2008 a ve znění nařízení (EU) č. 453/2010 se nahrazuje zněním uvedeným v příloze tohoto nařízení.

Čl. 59 bod 5

Tento bod novelizuje přílohu č. II nařízení 1907/2006, tato novela ale jde proti nařízení 453/2010 (podrobnosti nejsou nutné)

Než novela podle tohoto článku vešla v platnost byla příloha č. II novelizována nařízením 453/2010.

Nové nařízení uvádí vše do souladu a zavádí novou od 1.6.2015 použitelnou přílohu II nařízení (ES) č. 1907/2006.

Pokyny pro sestavení bezpečnostních listů jsou dány v příloze II Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH). Tato příloha byla kompletně novelizována **Nařízením komise (EU) č. 830/2015**.

Pokyny k sestavení BL jsou platné pro čisté látky i směsi.

V článku 2 (830/215) je pak dána výjimka pro poskytování bezpečnostních listů

(Podle původního nařízení 453/2010 neměly od 1.6.2015 všechny bezpečnostní listy pro látky a směsi uváděné na trh po tomto datu obsahovat starou klasifikaci)

Článek 2

Aniž je dotčen čl. 31 odst. 9 nařízení (ES) č. 1907/2006, bezpečnostní listy poskytnuté jakémukoli příjemci přede dnem 1. června 2015 se mohou i nadále používat a nemusí být v souladu s přílohou tohoto nařízení do dne 31. května 2017.

Látka

Označení na obale

v souladu s CLP

Do 1.6. 2017 BL na látky může obsahovat starou a novou klasifikaci

Od 1.6. 2017 BL na látky bez staré klasifikace, bez výjimky

Do 1.6. 2017 BL na látky může obsahovat starou a novou klasifikaci

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace látky:	Látka je klasifikována ja	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Podezření na genetické p	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Škodlivý pro vodní organ	
	Fyzikálně chemické účinky	Organický peroxid, při zahřívání může způsobit požár	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle (ES) 1272/2008:	Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Kódy standardních vět o nebezpečnosti:
		Flam Liq. 2 Org. Perox. EF Muta 2 Aquatic Chronic. 3	H225 H242 H341 H412
	Klasifikace dle 350/2011 Sb.,	Klasifikace	R-věty
		O F Muta. Cat. 3	R7 R11 R68 R52/53
2.2	**Prvky označení**		
	Identifikátor výrobku	**EFOX 20** (di-terc-butylperoxid)	
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	Nebezpečí	

Od 1.6. 2017 BL na látky bez staré klasifikace, bez výjimky

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace látky:	Látka je klasifikována ja	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Podezření na genetické p	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Škodlivý pro vodní organ	
	Fyzikálně chemické účinky	Organický peroxid, při zahřívání může způsobit požár	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle (ES) 1272/2008:	Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Kódy standardních vět o nebezpečnosti:
		Flam Liq. 2 Org. Perox. EF Muta 2 Aquatic Chronic. 3	H225 H242 H341 H412
2.2	**Prvky označení**		
	Identifikátor výrobku	**EFOX 20** (di-terc-butylperoxid)	
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	Nebezpečí	
	Standardní věty o nebezpečnosti	Vysoce hořlavá kapalina a páry Zahřívání může způsobit požár Podezření na genetické poškození. Škodlivý pro vodní organismy s dlouhodobými účinky	

Směs

Označení

Značení v souladu s původními předpisy

(Je možné u směsí, které již byly uvedeny na trh před 1.6.2015)

Do 1.6. 2017 může být BL se starou klasifikací

Od 1.6. 2017 konec výjimky na původní BL.

Do 1.6. 2017 může být BL se starou klasifikací

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace směsi:	Směs je klasifikována jak	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Způsobuje poleptání. Senz s kůží a při požití.	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Škodlivý pro vodní prostředí s dlouhodobými účinky	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle 67/548/EHS	Klasifikace	R-věty
		Xn C	21/22 34 43 52/53

2.2	**Prvky označení**	
	Výstražný symbol nebezpečnosti	 žíravý
	R-věty	R21/22 Zdraví škodlivý při styku s kůží a při požití. R 34 Způsobuje poleptání. R43 Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží. R52/53 Škodlivý pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

Směs

Označení

Značení podle CLP již před 1.6.2015

Do 1.6. 2017 může být v BL celková klasifikace směsi podle zákona i podle CLP

Od 1.6. 2017 konec výjimky na dvojí klasifikaci v BL.

Do 1.6. 2017 může být v BL celková klasifikace směsi podle zákona i podle CLP

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace směsi:	Směs je klasifikována j	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Dráždí oči a kůži. Zdrav	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Výrobek není klasifikov	
	Fyzikálně-chemické účinky	Hořlavá kapalina II. třídy nebezpečnosti.	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle 1272/2008	**Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti**	**Kódy standardních vět o nebezpečnosti:**
		Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Eye Irrit. 2 Skin. Irrit. 2	H226 H304 H319 H315
	Klasifikace dle 67/548	**Klasifikace**	**R-věty**
		Xn Xi	R10 R20/21-65 R36/38
2.2	**Prvky označení**		
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	**Nebezpečí**	
	H-věty	H226 Hořlavá kapalina a páry H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt H315 Dráždí kůži H319 Způsobuje vážné podráždění očí	

	P-věty	P102 Uchovávejte mimo dosah dětí. P262 Zabraňte styku s očima, kůží nebo oděvem. P301+P310 PŘI POŽITÍ: Okamžitě volejte lékaře P331 NEVYVOLÁVEJTE zvracení P308+P311 Při expozici nebo podezření na ni: Volejte lékaře.
2.3	**Další nebezpečnost**	
	Směs ani složky nejsou hodnoceny jako PBT nebo vPvB.	

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2 **Směsi**

Výrobek obsahuje tyto nebezpečné látky:

Identifikátor složky	Koncentrace / rozmezí koncentrace	Indexové číslo Číslo CAS Číslo ES	Klasifikace		
			Klasifikace 67/548/EHS	Klasifikace 1272/2008	
n-butylacetát	8-11 %	607-025-00-1 123-86-4 204-658-1	R10 R67 R66	Flam. Liq. 3 STOT SE 3	H226 H336 (EUH066)
2-methoxy-1-methylethyl-acetát	3-30 %	607-195-00-7 108-65-6 203-603-9	R10 Xi, R36	Flam. Liq. 3 Eye Irrit. 2	H226 H319
Směs arom. uhlov. C8-C10*	14-16 %	649-356-00-4 64742-95-6 265-199-0	Xn, R65 Xi, R38 R52/53	Asp. Tox. 1 Skin Irrit. 2 Aquatic Chronic. 3	H304 H315 H412
Xylen (směs isomerů)	7-30 %	601-022-00-9 1330-20-7 215-535-7	R10 Xn; R20/21 Xi; R38	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Skin Irrit. 2	H225 H332 H312 H315

*není klasifikován jako karcinogenní a mutagenní, obsahuje méně než 0,1 % benzenu

Plné znění R-vět, H-vět je uvedeno v kapitole 16.

Směs

Označení

Značení směsi musí být podle CLP po 1.6.2015 (**směs je uváděna na trh**)

BL musí být v souladu se značením, proto nelze použít výjimku na BL.

Všechny výjimky přestávají platit 31.5.2017

V BL vše pouze podle CLP

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti			
	Celková klasifikace směsi:	Směs **není** klasifikována	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Přímý styk s očima může přímý kontakt s příprav dýchací orgány. Při skladování a aplikaci ve špatně větraných místnostech mohou výpary obsahující stopy komponent způsobit nevolnost	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Výrobek není klasifikován jako nebezpečný pro životní prostředí.	
	Fyzikálně-chemické účinky	Není klasifikováno žádné fyzikálně chemické nebezpečí.	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi** Plné znění klasifikací a H-vět je uvedeno v kapitole 16.		
	Klasifikace dle 1272/2008	**Třída a kategorie nebezpečnosti**	**Standardní věty o nebezpečnosti**
		Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2	H315 H319
2.2	**Prvky označení**		
	Výstražný symbol nebezpečnosti		
	Signální slovo	Varování	
	Standardní věty o nebezpečnosti	H315 Dráždí kůži. H319 Způsobuje vážné podráždění očí.	
	Pokyny pro bezpečné zacházení	P102 Uchovávejte mimo dosah dětí. P264 Po manipulaci omyjte ruce a obličej. P302+P352 PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím vody a mýdla. P337+P313 Přetrvává-li podráždění očí: Vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.	
	Doplňující značení	EUH 210 Na vyžádání je k dispozici bezpečnostní list.	

2.3	**Další nebezpečnost**
	Směs ani složky nejsou hodnoceny jako PBT nebo vPvB.

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2 **Směsi**

Vodná polyakrylátová-polyesterová-PUR emulze s přídavkem speciálních aditiv.

Identifikátor složky	Koncentrace / rozmezí koncentrace	Indexové číslo Číslo CAS Číslo ES	Klasifikace	
2-(2-butoxyethoxy)ethanol	4-5 % hm.	603-096-00-8 112-34-5 203-961-6	Eye Irrit. 2	H319
2-butoxyethan-1-ol	< 0,5 % hm.	603-014-00-0 111-76-2 203-905-0	Acute Tox. 4 Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2	H302+H312+H332 H319 H315
1-butoxypropan-2-ol	2-3 % hm.	603-052-00-8 5131-66-8 225-878-4	Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2	H319 H315
ethan-1,2-diol	< 0,5 % hm.	603-027-00-1 107-21-1 203-473-3	Acute Tox. 4	H302
2-(dimethylamino)ethan-1-ol	1-2 % hm.	603-047-00-0 108-01-0 203-542-8	Flam. Liq. 3 Acute Tox. 4 Skin Corr. 1B	H226 H302+H312+H332 H314

Plné znění klasifikací a H-vět je uvedeno v kapitole 16.

Proč se nemusí přeznačovat „stará“ chemie, která je uskladněna ve firmě.

Obecně platí, že přesné označení v souladu s předpisy musí být při uvádění látky nebo směsi na trh. Skladování a použití pro vlastní potřebu není uvedení na trh, proto látky a směsi uskladněné ve skladech, i když mají staré označení podle chemického zákona, se nemusí přeznačovat podle nařízení CLP

Uvádí to článek 4 nařízení CLP.

Ten říká, jaké jsou povinnosti při uvádění látek a směsí na trh.

Obráceně z toho tedy vyplývá, že tyto povinnosti neplatí pro užití pro vlastní potřebu a skladování, protože to není uvedení na trh.

Vysvětlivky

„uvedením na trh“ dodání nebo zpřístupnění třetí osobě, za úplatu či zdarma.

Za uvedení na trh se považuje rovněž dovoz

Nařízení 1272/2008 (CLP)

Článek 4

Obecné povinnosti v souvislosti s klasifikací, označováním a balením

Odst. 1

Výrobci, dovozci a následní uživatelé klasifikují látky nebo směsi **před jejich uvedením na trh** v souladu s hlavou II.

Odst. 4.

Pokud je látka nebo směs klasifikována jako nebezpečná, **dodavatelé zajistí, aby látka nebo směs byla před uvedením na trh označena** a zabalena v souladu s hlavami III a IV.

Vysvětlivky

HLAVA II **KLASIFIKACE NEBEZPEČNOSTI**

HLAVA III **INFORMOVÁNÍ O NEBEZPEČNOSTI PROSTŘEDNICTVÍM OZNAČENÍ**

HLAVA IV **OBALY**

Nakládání s chemickými látkami

Zákon 267/2015 kterým se mění zákon 258/2000 Sb., § 44a a § 44b

§ 44a

Definice nakládání:

Nakládáním s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi je jejich výroba, dovoz, **distribuce,** prodej, používání, skladování, balení, označování a vnitropodniková doprava.

(*Původně byl vývoz*)

Základní povinnost:

Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými směsmi jsou právnické osoby a fyzické osoby **povinny chránit zdraví fyzických osob a životní prostředí a řídit se výstražnými symboly nebezpečnosti, standardními větami označujícími specifickou rizikovost a nebezpečnost a standardními pokyny pro bezpečné zacházení** podle chemického zákona* a přímo použitelných předpisů Evropské unie o chemických látkách a chemických směsích**.

* Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů

** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, v platném znění.
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, v platném znění

⇩

Jsme povinni řídit se nebezpečnostmi vyhodnocenými podle chemického zákona i podle CLP

Povinnosti byly schváleny **pro oba systémy**, tj. hodnocení nebezpečnosti podle chemického zákona i podle nařízení CLP

Takže je povinnost se řídit:

Podle zákona

Symboly nebezpečnosti
R-věty
S-věty

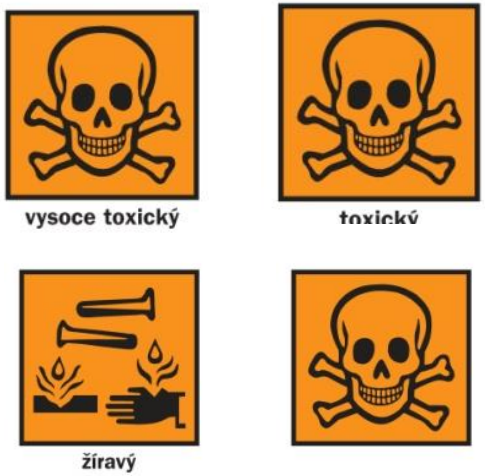

Podle CLP

Symboly nebezpečnosti
H-věty
P-věty

V současné době již nelze klasifikovat a značit nebezpečnost podle chemického zákona.

K 1.6. 2015 byla zrušena klasifikační vyhláška 402/2011 Sb., přestaly platit i příslušné paragrafy chemického zákona 350/2011 Sb., konkrétně celá hlava II týkající se klasifikace, balení a označování .

Pravidla „po staru“ se tedy týkají

původně značené chemie, která ještě může být ve firmách (není povinnost překlasifikovat podle CLP pokud se neuvádí na trh)

Výrobků, značených po staru, které byly **uvedeny na trh před 1.6.2015** a stále se mohou na základně výjimky doprodávat do 1.7. 2017.

Dále není možné kontrolovat zda klasifikace, balení a označení „po staru“ je správně, k 1.6.2015 byly ze zákona vypuštěny i správní delikty týkající se klasifikace, označení a balení podle zákona.

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 3):

Právnické a fyzické osoby nesmějí nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované **vysoce toxické*** nebo látky a směsi které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 1 nebo 2**** (dále jen **„nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako vysoce toxické“**), jiným fyzickým nebo právnickým osobám, nejsou-li tyto osoby oprávněny k nakládání s nimi (nakládání zabezpečeno odborně způsobilou osobou)

Pokud zákon hovoří o látkách nebo směsích **vysoce toxických** jedná se o vlastnosti

T+	Acute Tox. 1	Acute Tox. 2
R26 R27 nebo R28 kombinace	H300 H310 H330	H300 H310 H330

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 4):

Právnické osoby a fyzické osoby nesmějí **nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat** pro **fyzickou osobu mladší 18 let** nebo osobu, jejíž svéprávnost byla soudem omezena, nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako **toxické*** a látky a směsi, které mají přiřazenu třídu kategorii nebezpečnosti **akutní toxicita kategorie 3**** nebo **toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové nebo opakované expozici kategorie 1**** (**dále jen „nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako toxické**“)

Pokud zákon hovoří o **látkách nebo směsích toxických** jedná se o vlastnosti

T	**Acute Tox. 3**
R23 R24 nebo R25 kombinace	H301 H311 H331

STOT SE 1	H370
STOT RE 1	H372

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 4):

Právnické osoby a fyzické osoby nesmějí **nabízet, darovat, prodávat ani jinak dodat, přenechat nebo obstarat** pro **fyzickou osobu mladší 18 let** nebo osobu, jejíž svéprávnost byla soudem omezena, nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako **žíravé*** nebo látky a směsi které mají přiřazenu třídu a kategorii nebezpečnosti **žíravost kategorie 1 **** se standardní větou o nebezpečnosti H314 (dále jen „nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako žíravé“).

Pokud zákon hovoří **o látkách nebo směsích žíravých** jedná se o vlastnosti

C

R34, R35

Skin Corr. 1

H314

podkategorie

Skin Corr. 1A

Skin Corr. 1B

Skin Corr. 1C

H314

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 5):

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby nesmějí prodávat nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako vysoce toxické, toxické nebo žíravé v prodejních automatech a do přinesených nádob.

Pokud zákon hovoří o látkách nebo směsích **vysoce toxických** jedná se o vlastnosti:

T+,

Acute Tox. 1, Acute Tox. 2

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 5):

Pokud zákon hovoří o látkách nebo směsích **toxických** jedná se o vlastnosti:

T, Acute Tox. 3, STOT SE 1, STOT RE 1

Pokud zákon hovoří o látkách nebo směsích **žíravých** jedná se o vlastnosti:

C, Skin Corr. 1,

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 6):

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby smějí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi klasifikovanými jako **vysoce toxické** (**T+, Acute Tox. 1, Acute Tox. 2**) jen tehdy, jestliže nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými směsmi mají zabezpečeno **fyzickou osobou odborně způsobilou podle § 44b** odst. 1, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak (odkaz na živnostenský zákon).

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 6):

Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými směsmi **může vykonávat i zaměstnanec, kterého fyzická osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila**. Opakované proškolení se provádí nejméně **jedenkrát za 2 roky**.

O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace (§ 58 zákona 258/2000 Sb.).

Základní povinnost (§ 44a odst. 7):

(oficiální znění odstavce k písemným pravidlům)

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba **je povinna** vydat pro pracoviště, na němž se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi klasifikovanými jako *vysoce toxické, toxické, žíravé, karcinogenní kategorie 1 nebo 2, mutagenní kategorie 1 nebo 2, toxické pro reprodukci kategorie 1 nebo 2* a dále látkami a směsmi, které mají přiřazenu kategorii nebo kategorie nebezpečnosti *karcinogenita kategorie 1A nebo 1B, mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B a toxicita pro reprodukci kategorie 1A nebo 1B*, **písemná pravidla**

Základní povinnost (§ 44a odst. 7):

(oficiální znění odstavce k písemným pravidlům)

písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nimi. Pravidla **musí být volně dostupná zaměstnancům na pracovišti** a musí obsahovat zejména informace o nebezpečných vlastnostech látek a směsí uvedených ve větě první, se kterými zaměstnanci nakládají, pokyny pro bezpečnost, ochranu zdraví a ochranu životního prostředí, pokyny pro první předlékařskou pomoc a postup při nehodě. **Text pravidel je právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba povinna projednat s orgánem ochrany veřejného zdraví příslušným podle místa činnosti.**

Povinnosti při nakládání:

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba je povinna vydat pro pracoviště, na němž se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi klasifikovanými jako

vysoce toxické (**T+**, Acute Tox. 1, Acute Tox. 2)

toxické (**T**, Acute Tox. 3, STOT SE 1, STOT RE 1)

Žíravé (**C**, Skin Corr. 1)

Karcinogenní kategorie **1** nebo **2**,

karcinogenita kategorie 1A nebo 1B

Mutagenní kategorie **1** nebo **2**,

mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B

Toxické pro reprodukci kategorie **1** nebo **2**,

toxicita pro reprodukci kategorie 1A nebo 1B

PÍSEMNÁ PRAVIDLA o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nimi.

Písemná pravidla pro R a H věty:

T+ (R26, R27, R28 + kombinace) *(Pozor na kombinované věty pro dlouhodobou vysokou toxicitu)*

Acute Tox. 1 (H300, H310, H330) , **Acute Tox. 2** (H300, H310, H330)

T, (R23, R24, R25 + kombinace) *(Pozor na kombinované věty pro dlouhodobou toxicitu)*

Acute Tox. 3 (H301, H311, H331)

STOT SE 1 (H370)

STOT RE 1 (H372)

Toxicita při jednorázové dávce nebo opakované dávce (převod je pouze orientační)

Převod klasifikace

T+ R39/26
T+ R39/27 **STOT SE 1**
T+ R39/28

T+ R39/ …… Vysoce toxický: nebezpečí velmi vážných nevratných účinků při……

T R39/23
T R39/24 **STOT SE 1**
T R39/25

T R39/ …… Toxický: nebezpečí velmi vážných nevratných účinků při……

Převod klasifikace

T R48/23
T R48/24 **STOT RE 1**
T R48/25

T R48/ …… Toxický: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici…

Xn R48/20
Xn R48/21 STOT RE 2
Xn R48/22

Xn R48/ …… Zdraví škodlivý: nebezpečí vážného poškození zdraví při dlouhodobé expozici……

Xn R68/20
Xn R68/21 STOT SE 2
Xn R68/22

Xn R68/ …… Zdraví škodlivý: Možné nebezpečí nevratných účinků……

Písemná pravidla pro R a H věty:

C, (R34, R35)

Skin Corr. 1A, 1B a 1C (H314)

Karcinogenní kategorie **1** (R45, R49) nebo **2** (R45, R49) ,

Karcinogenita kategorie **1A** nebo **1B** (H350, **H350i**)

Mutagenní kategorie **1** (R46) nebo **2** (R46),

Mutagenita v zárodečných buňkách kategorie **1A** nebo **1B** (H340)

Písemná pravidla pro R a H věty:

Toxické pro reprodukci

kategorie **1** (R60, R61) nebo **2** (R60, R61) ,

(Kombinace R60-61, R60-63, R61-62)

Toxicita pro reprodukci kategorie **1A** nebo **1B**

(**H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df**)

Písemná pravidla

Měly by obsahovat alespoň: (*není osnova – sestaveno dle praxe*)

1. Identifikace pracoviště, pro které jsou pravidla vydávána
2. Informace o vyjmenovaných nebezpečných vlastnostech látek a směsí
3. Základní zásady bezpečné manipulace a skladování
4. Příznaky akutní a chronické otravy
5. Předlékařská první pomoc
6. Postup při nehodě, včetně vybavení zaměstnanců OOPP pro případ nehody, vybavení pracoviště asanačními prostředky i jejich uložení.

Text pravidel je právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba **povinna projednat s orgánem ochrany veřejného zdraví** příslušným podle místa činnosti.

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 8):

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby **jsou povinny** skladovat nebezpečné chemické látky a chemické směsi klasifikované jako **vysoce toxické** (**T+, Acute Tox. 1, Acute Tox. 2**) v prostorách, které jsou uzamykatelné, zabezpečené proti vloupání a vstupu nepovolaných osob. Při skladování musí být vyloučena záměna a vzájemné škodlivé působení uskladněných chemických látek a chemických směsí a zabráněno jejich pronikání do životního prostředí a ohrožení zdraví fyzických osob.

Povinnosti při nakládání (§ 44a odst. 9):

Právnické osoby a, podnikající fyzické osoby, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi klasifikovanými jako vysoce toxické (T+, Acute Tox. 1, Acute Tox. 2), jsou povinny vést evidenci těchto chemických látek a chemických směsí. Evidence se vede pro každou nebezpečnou chemickou látku a chemickou směs odděleně a evidenční záznamy musí obsahovat *údaje o přijatém a vydaném množství, stavu zásob a jméno a příjmení osoby (název nebo firmu), které byly vydány.*
Evidenční záznamy se uchovávají nejméně po dobu 5 let po dosažení nulového stavu zásob nebezpečné chemické látky nebo chemické směsi.

Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace a na vedení evidence chemických látek a chemických směsí, které jsou výbušninami.

Souhrn

Písemná pravidla musí být na nebezpečnost:

Dle zákona:

T+, T, C, CMR kat. 1 a 2

Dle CLP:

Acute Tox. 1, 2 a 3

STOT SE 1 (Toxicita pro specifické cílové orgány – SE)

STOT RE 1 (Toxicita pro specifické cílové orgány – RE)

Skin Corr. 1

CMR 1A a 1B

Písemná pravidla **nemusí** být na vlastnost **Eye Dam. 1 H318**

Eye Dam 1 není žíravost.

V praxi budou vedle sebe obaly značené:

Nebezpečí

H318 Způsobuje vážné poškození očí.

+ P věty např.:

P303+P361+P353 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

PRAVIDLA

Nebezpečí

H314 Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí.

+ P věty např.:

P303+P361+P353 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování.

Otázky kolem písemných pravidel:

Jsou stále platná stávající pravidla (tj. postaru)?

Pokud se stále nakládá s postaru značenou chemii – staré zásoby – pak **ANO**

– zákon předepisuje písemná pravidla i pro vlastnosti „postaru“

Lze ještě zpracovat pravidla podle starého systému?

Ano pokud firma koupí na základě výjimky směs, která je značená podle chemického zákona a bude mít vlastnost spadající po pravidla musí se zpracovat pravidla pro tento případ. (podkladem bude BL, který musí být též na „postaru“ značenou směs)

Do kdy budou platit pravidla podle starého systému?

Zákon neříká. Obecně dokud se nakládá se směsmi značenými podle zákona.

Otázky kolem písemných pravidel:

Mám ve firmě na baleních dvojí značení (ještě postaru a s novými dodávkami již po novu).

Mám zpracovat dvoje pravidla?

Mám upravit stávající pravidla a zapracovat do nich nové nebezpečnosti?

Řešení je asi na nás a na názoru místně příslušné hygieny.

Připustíme-li tuto situaci, pak zaměstnance musíme informovat o obou označeních – tedy dvojmo... Jednodušší je požádat dodavatele o nové štítky a zásoby přeznačit.

Otázky kolem písemných pravidel:

Do kdy musí být zpracovány pravidla podle CLP nebo pozměněny pravidla stará?

Účinnost zákona 267/2015 Sb., který novelizuje zákon 258/2015 Sb., je od:

1. 12. 2015

(1. den druhého kalendářního měsíce po vyhlášení ve Sbírce – vyhlášeno 14.10.2015).

Písemná pravidla

Písemná pravidla k nakládání

Adresa

Firma: Hypermarket
Za sokolovnou 652, 100 00 Praha

Pravidla jsou určena pro provozovny uvedené na konci dokumentu

Název směsi: **Calgonit CF 315**

Údaje o nebezpečnosti celé směsi

Vzhled: žlutá kapalina, charakteristický zápach po chlóru

Nebezpečné složky: hydroxid draselný, chloman sodný, obsahuje aktivní chlór

Klasifikace směsi: Skin Corr. 1B H314
Met. Corr. H290
Aquatic Chronic 3 H412

Nebezpečnost: **žíravý** Signální slovo: **nebezpečí**

H věty	H314 Způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí H290 Může být korozivní pro kovy H412 Škodlivý pro vodní organismy s dlouhodobými účinky
P věty	P234 Uchovávejte pouze v původním obalu. P260 Nevdechujte mlhu, páry. P280 Používejte ochranné rukavice, ochranné brýle P303 + P361 + P353 PŘI STYKU S KŮŽÍ (nebo s vlasy): Veškeré kontaminované části oděvu okamžitě svlékněte. Opláchněte kůži vodou. P305 + P351 + P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: Několik minut opatrně vyplachujte vodou. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování. P301+P330+P331 PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. Nevyvolávejte zvracení. P312 Necítíte-li se dobře, volejte lékaře. P391 Uniklý produkt seberte P501 Odstraňte obal v souladu s platnou legislativou

Nebezpečnost celé směsi

Místo nakládání: **úklid skladovacích prostor.**
Používá se a na prodejně je umístěna vždy jedna lahev prostředku. Žádná další množství se v prodejně neskladují.

Způsob a místo nakládání

Ochranné pracovní pomůcky:

Ochrana dýchacích orgánů	Při běžném nakládání není nutná.
Ochrana rukou	Použít běžné rukavice odolné žíravinám při práci s koncentrátem.
Ochrana očí	Použití ochranných brýlí je při nakládání doporučeno.
Ochrana kůže a těla	Obvyklý pracovní oděv.
Hygienická opatření	Dodržujte bezpečnostní předpisy pro manipulaci s chemikáliemi. Před pracovní přestávkou a ihned po skončení manipulace s výrobkem si umyjte ruce. Při používání nejezte, nepijte a nekuřte

Postup pro vlastní nakládání se směsí

Pokyny při práci se směsí:

Obecně	Na pracovišti musí být k dispozici voda. Zdroj vody je v zázemí prodejny. Lékárnička pro první pomoc je umístěna v kanceláři vedoucího.
Možné poškození organismu žíravinou	Účinky na oko: silné podráždění až poleptání oka Účinky na kůži: zčervenání, podráždění až silné podráždění Účinky při vdechnutí: může podráždit až poleptat sliznice Účinky při požití: může poleptat jícen a žaludek
Pokyny pro skladování	Výrobek skladovat v původních, dobře uzavřených obalech, v suchých skladištích, chráněných před přímým slunečním světlem při teplotách nad 5°C. Maximální teplota při skladování je 40°C. Množstevní limity při daných skladovacích podmínkách jsou neomezené. Čistící prostředek se skladuje v zázemí prodejny v prostoru vyhraženém úklidovým prostředkům. Je přísně zakázáno přelévat prostředek do neoznačených nádob nebo do nádob od poživatin a krmiv.
Pokyny pro nakládání	Nejíst a nepít při práci s výrobkem. Neotevírat obaly s výrobkem na pracovišti a vyhnout se tak přímému kontaktu se směsí. Manipulaci s výrobkem provádět tak, aby nedošlo k úniku směsi do okolí. Štítky na chemických směsích musí být v českém jazyce. S nebezpečnými směsmi a látkami mohou nakládat jen zaměstnanci, kteří získali dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

Pravidla laické první pomoci při zasažení směsí

Zasažení oka:	Ihned vyplachujte oči proudem tekoucí vody, rozevřete oční víčka (třeba násilím); pokud má postižený kontaktní čočky, neprodleně je vyjměte. V žádném případě neprovádějte neutralizaci! Výplach očí provádějte 10-30 minut od vnitřního koutku k zevnímu, aby nebylo zasaženo druhé oko. Podle situace volejte záchrannou službu. Zajistěte co nejrychleji odborné ošetření. K vyšetření musí být odeslán každý i v případě malého zasažení.

Hygieny

Původní text

Zasažení oka:	Co nejrychleji vypláchnout oči velkým množstvím vody (provádět cca 15 - 20 min) při otevřených víčkách. Pokud má postižený kontaktní čočky je nutné je vyjmout. Oční víčka je třeba rozevřít i násilím. Postiženého dopravit k očnímu lékaři na ošetření. Hrozí poškození zraku.

Pravidla laické první pomoci při zasažení směsí

Zasažení kůže:	Před mytím nebo v jeho průběhu sundejte prstýnky, hodinky, náramky, pokud jsou v zasažení kůže. Zasažená místa oplachujte proudem pokud možno vlažné vody po dobu 10-30 minut; nepoužívejte kartáč, mýdlo ani neutralizaci, poleptané části kůže překryjte sterilním obvazem, na kůži nepoužívejte masti ani jiná léčiva. Podle situace volejte záchrannou službu nebo zajistěte lékařské ošetření.

Hygieny

Původní text

Zasažení kůže:	Co nejrychleji omývat postižené místo dostatkem, pokud možno vlažné vody, po dobu cca 15 minut. Odstranit kontaminovaný oděv. Zasažené části kůže překrýt sterilním obvazem vyhledat lékařskou pomoc.

Pravidla laické první pomoci při zasažení směsí

Vdechování:	Rychle s ohledem na vlastní bezpečnost dopravte postiženého na čerstvý vzduch, nenechte ho chodit. Podle situace proveďte výplach dutiny ústní, případně nosu vodou. Převlečte postiženého v případě, že je chemickou směsí zasažen oděv. Zajistěte postiženého proti prochladnutí. Podle situace volejte záchrannou službu, případně zajistěte lékařské ošetření vzhledem k nutnosti dalšího sledování po dobu nejméně 24 hodin.

Hygieny

Původní text

Vdechování:	Pokud dojde k inhalaci výparů nebo aerosolu žíravé látky vyvézt postiženou osobu na čerstvý vzduch a ihned vyhledat lékařskou pomoc. V případě nouze, pokud dojde k bezvědomí uložit postiženého do stabilizované polohy, udržovat v teple, osobě v bezvědomí nikdy nic nepodávat nic ústy, pokud postižený nedýchá zahájit umělé dýchání a ihned přivolat pomoc lékaře.

Pravidla laické první pomoci při zasažení směsí

Požití	NEVYVOLÁVAT ZVRACENÍ, OKAMŽITĚ VYPLÁCHNOUT ÚSTNÍ DUTINU VODOU, pro úlevu od bolesti lze podat postiženému vypít max. 2dl chladné vody ke zmírnění tepelného účinku žíraviny. Nevhodné jsou sodovky ani minerálky (uvolnění oxidu uhličitého). Větší množství požité tekutiny není vhodné, mohlo by vyvolat zvracení a případné vdechnutí žíravin do plic. K pití se postižený nesmí nutit, zejména má-li bolesti v ústech nebo v krku. V tom případě nechtě postiženého pouze vypláchnout ústní dutinu ústní vodou. NEPODÁVAT AKTIVNÍ UHLÍ! (začernění způsobí obtížnější vyšetření stavu zažívacího traktu a u kyselin a louhů má nepříznivý účinek). Nepodávat žádné jídlo. Nepodávat nic ústy, pokud je postižený v bezvědomí, nebo má-li křeče. Podle situace volejte záchrannou službu nebo zajistěte co nejrychleji lékařské ošetření.

Hygieny

Původní text

Požití	Vypláchnout ústa vodou, vypít asi 1/2 1 vlažné vody. Nikdy nevyvolávat zvracení. Vyhledat ihned lékařskou pomoc. Zajistit rychlou lékařskou pomoc.

Postup při nehodě

Preventivní opatření na ochranu osob:	Při vylití směsi z obalu nevdechovat výpary, zabránit styku s kůží a očima. Zabránit přístupu nepovolaných osob.
Postup při vylití:	Předpokládá se, že při manipulaci s malými obaly a malým objemem čistící kapaliny, může dojít pouze k malému úniku nebezpečné kapaliny. Při jeho likvidaci použít ochranné rukavice. Rozlité množství zasypat sorbentem (sorbent (písek) je k dispozici v zázemí prodejny), nasáklý sorbent umístit do vhodného odpadního kontejneru, místo očistit běžným omytím vodou.
Zvláštní nebezpečí	Jedná se o výrobky, které jsou používány i spotřebiteli v domácnosti. Při manipulaci na pracovišti, při použití doporučených ochranných pomůcek, žádné zvláštní nebezpečí nehrozí.

Hygieny

Původní text

Postup při vylití:	Předpokládá se, že při manipulaci s uzavřenými obaly o malém objemu může dojít pouze k malému úniku nebezpečné kapaliny. Při jeho likvidaci použít ochranné rukavice. Rozlité množství naředit vodou, setřít a místo očistit omytím vodou.

Ochrana životního prostředí

Obal po dokonalém vymytí je možno recyklovat. Se znečištěným obalem je nutno zacházet jako s nebezpečným odpadem.
Zbytky směsi jsou nebezpečným odpadem. Nemísit s komunálním odpadem.

Důležitá telefonní čísla

Rychlá záchranná služba	**155**
Hasiči	**150**
Policie ČR	**158**
Integrovaný záchranný systém	**112**
Toxikologické informační středisko, Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2	**224 915 402** **224 919 293**

Revize	Datum	Obsah	Připravil
0		První vydání	Ing. Krejsová

Dotazy ?

Ing. Hana Krejsová
Tel.: 724 278 705
h.krejsova@seznam.cz